

Torsdag den 25. november 2010 (D)

24. møde

Torsdag den 25. november 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til miljøministeren om natur- og vandplaner. Af Mette Gjerskov (S), Ida Auken (SF), Johs. Poulsen (RV) og Per Clausen (EL). (Anmeldelse 23.11.2010).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Byggeskadefondsdækning af renovering af almene boliger m.v.). Af socialministeren (Benedikte Kiær). (Fremsættelse 10.11.2010 (Omtrykt)).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Gebyr for at indgive ansøgninger og klager på familiesammenførings-, studie- og erhvervsområdet).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 17.11.2010).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om private fællesveje. Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 05.11.2010).

Beslutningsforslag nr. B 29 (Forslag til folketingsbeslutning om at sikre barnets tarv i asylsager, sager om humanitær opholdstilladelse og sager om tvangshjemsendelser).

Line Barfod (EL) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 11 (Vil statsministeren redegøre for regeringens overvejelser om, hvad vi skal leve af i fremtiden?)

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (if. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10: Forespørgsel til miljøministeren om natur- og vandplaner.

Af Mette Gjerskov (S), Ida Auken (SF), Johs. Poulsen (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 23.11.2010).

Kl. 10:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, vil jeg betragte Tingets samtykke som givet.

Det er sket.

Det næste punkt på dagsordenen er: 2) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Byggeskadefondsdækning af renovering af almene boliger m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær). (Fremsættelse 10.11.2010 (Omtrykt)).

K1.10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Anders Samuelsen (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 28 (Forslag til folketingsbeslutning om at gøre lejefastsættelsen i gensidigt anerkendte lejekontrakter bindende).

Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Anne Marie Geisler Andersen (RV) m.fl.:

Forhandling

Kl. 10:00

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Peter Madsen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Peter Madsen (V):

Den nuværende ordning i Byggeskadefonden omfatter offentligt støttede byggerier, herunder almene boliger, ungdomsboliger, lette kollektive boliger, ældreboliger, private andelsboliger og kollektive fællesskaber, men gælder kun nybyggeri.

Kl. 10:04

Fonden har haft en positiv virkning på bygningsmassen med forbedring af kvalitet og effektivitet og en reduktion af byggeskader. Byggeskadefonden har således vist sin eksistensberettigelse, og som det fremgår af høringssvarene, opfattes fonden bredt i sektoren som en vigtig og kompetent aktør. Med dette lovforslag lægges der op til en udvidelse af den gældende ordning, således at ordningen ikke kun omfatter nybyggeri, men fremover også vil omfatte renoveringsarbejde af almene boliger m.fl. Dette er positivt set i lyset af omfanget af renoveringer, som i de seneste år har været stigende og også vil være stigende i de kommende år. Der vil være et stort behov for renoveringer i de kommende år. Med udvidelsen forbedres mulighederne også for erfaringsopsamling i forbindelse med byggeskader ved renovering, og det er også positivt i henhold til vurderingen af nye metoder til energirenoveringer.

På grund af disse positive effekter og de positive bemærkninger fra sektoren og andre i høringssvarene vil Venstre anbefale lovforslaget.

Kl. 10:02

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen – og man skal trykke nede ved bordet, ellers kan teknikken ikke registrere det. Kort bemærkning, værsgo.

Kl. 10:02

Thomas Jensen (S):

[Lydudfald]

Kl. 10:02

Peter Madsen (V):

Det er muligt, jeg tog munden lidt fuld. Det har i hvert fald ikke været stærkt stigende, vil jeg tro, de senere år. Der har været en ramme på omkring 2,6 mia. kr., som også bliver videreført. Men det vil i hvert fald være stigende i de kommende år.

Kl. 10:03

Formanden:

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:03

Thomas Jensen (S):

Tak. Det er jeg glad for at Venstres ordfører kan præcisere, for det er jo netop sådan, at vi i de senere år har set, at der har været stigende behov for at få renoveret almene boliger. Men problemet har jo været, at på trods af at lejerne har ønsket at få renoveret deres boliger, og på trods af at der har været en stigende ledighed, arbejdsløshed i byggefagene, så har regeringen ikke lyttet til udviklingen ude i samfundet og sat gang i renoveringerne i tide. Det handler jo lidt om timing. Når folk gerne vil have renoveret deres boliger, synes jeg, det skal imødekommes, og når vi kan se, at der er en masse, der går arbejdsløse rundt, skal vi også sørge for at sætte gang i aktiviteter, sådan at de kan gå fra arbejdsløshed til aktiv beskæftigelse.

Så derfor er mit næste spørgsmål til Venstres ordfører: Med den aftale, der nu er indgået, om – som det også er nævnt her i lovforslaget – at der kommer ekstra gang renoveringerne i de kommende år, kan Venstres ordfører så sige, sådan cirka hvor stor renoveringspuklen vil være, når den her forligsperiode udløber i 2016? Vil der stadig væk være lejere, som ikke får renoveret deres almene boliger, selv om de ønsker det?

Kl. 10:04

Formanden:

Ordføreren.

Peter Madsen (V):

Nej, jeg mener ikke, at nogen fornuftigvis vil være i stand til at sige i dag, hvad renoveringsbehovet vil være i 2016, eller hvilken pukkel der vil være i 2016, hvis der vil være nogen. Det er rigtigt, at der er lavet en aftale, og det er en rigtig god aftale, hvor der er blevet afsat 5 mia. kr. ekstra i de kommende år til renoveringer. Der kommer den her lovændring lige tilpas til at fange det op.

Jeg vil så sige, at der jo har været en renoveringspulje, man har kunnet søge under Økonomi- og Erhvervsministeriet for ikke så længe siden. Så der har jo også været en mulighed for renoveringer.

Men jeg er da glad for, at Socialdemokraterne ser med fortrøstning på den aftale, der nu er indgået, og de penge, som er sat af til renoveringer i den almene sektor i de kommende år.

Kl. 10:05

Formanden:

Så er der et ønske om en kort bemærkning fra hr. Peter Westermann. Kl. 10:05

Peter Westermann (SF):

Nu, hvor talen faldt på renoveringspukler osv., tænkte jeg, at jeg ville hjælpe Venstres ordfører en smule på vej med det sådan i hvert fald overordnede billede af, om der vil være en pukkel eller ej i 2016, når den nylig indgåede aftale er udløbet. Det er jo sådan, som ordføreren også gav udtryk for, at aftalen øger bevillingerne fra Landsbyggefonden til renoveringer med 5 mia. kr. over de første 3 år, men lige nu står vi jo i en situation med en kø på 8 mia. kr. til projekter, og efter de første 3 år, når de første 5 mia. kr. er brugt, er vi tilbage på det niveau, vi har i dag, hvor man altså har opbygget et efterslæb. Så jeg tror ikke, at 5 mia. kr. ekstra vil betyde, at man får fjernet en kø på 8 mia. kr., og at der ikke videre vil blive bygget et renoveringsefterslæb op.

Er det et regnestykke, som ordføreren kan kommentere, altså om man fra Venstres side har gjort sig overvejelser over, om 5 mia. kr. skulle være tilstrækkeligt til at betale en kø på 8 mia. kr.?

Kl. 10:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:06

Peter Madsen (V):

Jeg kan høre, at vi er ved at tage forskud på en førstebehandling, der først kommer lidt senere, men det er da helt i orden.

Jeg vil sige, at jeg ikke tror, man kan stille det helt så firkantet og absolut op, som SF's ordfører gør det her. Det, at man på et tidspunkt har opgjort et antal projekter til at udgøre 8 mia. kr., er jo sket under nogle bestemte forudsætninger på det tidspunkt med hensyn til priser på leverancer og med hensyn til et vist renteniveau osv. osv. Det er jo i store og runde tal, så hvad det præcis vil være i dagens priser, og hvad det præcis vil være, når vi når frem til 2016, tror jeg ikke rigtig der er nogen der kan sige med særlig stor sikkerhed.

Kl. 10:07

Formanden:

Hr. Peter Westermann.

Kl. 10:07

Peter Westermann (SF):

Ja, og her er vi jo heldigvis fuldstændig enige om, hvordan virkeligheden ser ud, jeg og Venstres ordfører, nemlig at der faktisk er penge at spare, hvis vi sætter yderligere gang i renoveringen nu. Jeg anerkender, at der kommer en lille stigning i indsatsen nu her med den nye aftale, men havde det ikke været bedre, om vi havde taget fat for

alvor, når nu vi har for 8 mia. kr. projekter liggende, og så havde fået renoveret alt sammen noget hurtigere?

Fra S og SF's side har vi jo foreslået, at staten også går ind og medfinansierer for netop at sætte skub i økonomien og også for at afhjælpe renoveringsbehovet. Så mener ordføreren ikke, at vi, når vi nu alligevel taler om et renoveringsefterslæb, måske skulle have været mere ambitiøse og udnyttet pengene bedre, nu hvor priserne er lave, end at vente, til vi får en højkonjunktur igen om nogle år?

Kl. 10:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:08

Peter Madsen (V):

Jeg mener, at hvis SF går så højt op i det her, burde man måske have kastet sig ind i de her forhandlinger på et lidt tidligere tidspunkt og have været med til at præge dem. Og så burde man måske også, hvis man ville bruge midler fra staten direkte, have været med til at forsøge at finde den finansiering, men man valgte en anden måde at gøre det på.

Kl. 10:08

Formanden:

Tak til hr. Peter Madsen. Der er ikke ønske om yderligere korte bemærkninger. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Bare lige for at der ikke opstår nogle misforståelser, vil jeg nævne, at Venstres ordfører lige sagde, at SF burde have kastet sig ind i boligforhandlingerne. Jeg vil tro, at Venstres ordfører mener det samme om Socialdemokraterne. Der kan jeg bare konstatere, at S og SF ikke har været inviteret til drøftelser i boligforligskredsen på noget tidspunkt. Alt andet er usandt. Venstres ordfører sagde også, at de almene lejere jo bare kunne gå ud og søge fra renoveringspuljen sidste år. Jeg vil bare lige repetere for Venstres ordfører, at de almene lejere fik 2 pct. – 2 pct.! – af den samlede pulje på 1,5 mia. kr., og det understreger jo, at der er et kæmpe, kæmpe ulighedsskabende element i den renoveringspulje. Men det kan vi tage en anden gang.

I den almene sektor er der et kæmpe renoveringsbehov, og det er jo, fordi der har været en årrække, hvor der ikke er blevet renoveret nok. Beboerne ude i boligafdelingerne har beboerdemokratisk besluttet, at de gerne vil have renoveret deres bolig og deres boligafdeling. Det køkken og badeværelse, som engang blev opført i god kvalitet, er over årene blevet nedslidt, og så er det da helt i orden, at de, nu hvor de selv har sparet pengene op i Landsbyggefonden, også får mulighed for at bruge de penge på at gøre deres bolig moderne. Når boligen så skal moderniseres, f.eks. med et nyt køkken, et nyt badeværelse eller en altan, hvor der er plads til at opholde sig, og der måske også skal gennemføres nogle energibesparende renoveringer, er det jo noget, der er med til at gøre, at det er et attraktivt og indbydende kvarter, man bor i.

Når den enkelte lejer siger, at der er behov for det, synes jeg også, at vi skal lytte til vedkommende. På trods af de ønsker, der har været i de seneste år, og som understreges af den kø, der er på renoveringer i Landsbyggefonden, svarende til 8 mia. kr., så har regeringen jo ikke støttet lejerne ved at give dem lov til at bruge deres egne midler. Der er ikke blevet lyttet, og det på trods af at der samtidig har været en ledighedsudvikling, en arbejdsløshedsudvikling, i Danmark, hvor en lang, lang række folk inden for byggefagene er blevet ledige. Så der har været et utrolig stort behov for renovering i både

2009 og 2010, mens arbejdsløsheden har været stigende, og alligevel har regeringen ikke lyttet.

Men langt om længe i 2010 kommer regeringen alligevel på banen – bedre sent end aldrig – og sætter lidt ekstra gang i renoveringerne, og det skal da helt klart lyde fra Socialdemokraterne, at det er et skridt i den rigtige retning, ingen tvivl om det.

Når vi så skal i gang med at renovere, og det er det, det her lovforslag handler om, så skal vi jo sørge for, at der også bliver renoveret i god kvalitet, sådan at vi ikke skal udføre opgaverne to gange og rette op på de skader, der er sket. Ser man på den rapport, der senest er lavet på området – det er Erhvervs- og Boligstyrelsen, der har lavet den i 2009, og den hedder »Måling af svigt, fejl, mangler og skader i dansk byggeri« – erfarer man, at det jo desværre ikke er så positiv en læsning. Fra 2001 til 2007 blev antallet af skader, fejl og mangler i byggeriet heldigvis nedbragt, men fra 2007 til 2009 steg antallet af mangler desværre.

Så det er godt og positivt, at der med forslaget bliver rettet op på, at en byggeskadefondsdækning også kommer til at omfatte renoveringer af almene boliger. Og det er godt at få den her viden om byggeprocesser og få alle de uheldige erfaringer, man har gjort sig – og også de positive erfaringer, hvor man virkelig har tacklet nogle store udfordringer – samlet op og formidlet ud, sådan at vi kan sørge for, at man i fremtiden ikke begår de samme fejl.

Så er spørgsmålet ved et lovforslag som det her, der koster penge: Hvem skal betale for det? Det skal lejerne. Ifølge lovforslaget er det lejerne, der skal betale. Her er sagen desværre ikke særlig godt belyst, for hvad vil det præcis betyde for den månedlige husleje for en lejer i en almen bolig, når lejeren får renoveret sin boligafdeling? Det synes jeg er relevant at få belyst, nu når vi behandler et lovforslag som det her, især set i lyset af at vi de senere år gang på gang har set, hvordan regeringen har lagt lidt ekstra til og så lige lidt ekstra til huslejen i de almene boliger. Vi så det senest i forbindelse med rødvinsreformen, rødvins-skatte-reformen, hvor der var nogle momstillæg, der lige pludselig blev lagt på ekstern ejendomsadministration. På den måde har de almene lejere år for år skullet betale en højere husleje.

Derfor synes jeg i forlængelse af de positive takter, der ellers er i det her lovforslag, at det er vigtigt, at vi får belyst, præcis hvilke huslejemæssige konsekvenser der vil være af det her forslag. Ud fra en samlet vurdering kan Socialdemokraterne støtte det her forslag, men vi vil også under udvalgsarbejdet have skarpt fokus på, hvad de huslejemæssige konsekvenser af forslaget vil være.

Kl. 10:13

Formanden:

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger. Det er først hr. Peter Madsen.

Kl. 10:13

Peter Madsen (V):

Tak. Jeg fik fat i til sidst, at hr. Thomas Jensen rent faktisk støtter lovforslaget. Jeg sad og lyttede og lyttede, og jeg hørte ikke så meget, men pludselig kom det: Man støtter faktisk lovforslaget. Det er jo glædeligt.

Men så vil jeg gerne spørge, om ikke hr. Thomas Jensen kan bekræfte, at der i den renoveringspulje, der blev omtalt, vil kunne søges støtte til renovering i den almene sektor på lige fod med alle mulige andre steder.

Kl. 10:13

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:13

Thomas Jensen (S):

Den renoveringspulje, som vi behandlede her i Folketinget i foråret 2009, kunne man søge fra til alle boligtyper, men der var forskellige krav til, hvordan man kunne søge, og det er jo det, der er væsentligt. Hvis der bliver stillet nogle forhindringer i vejen for bestemte boligtyper, er der jo nogle med andre boligtyper, der har lettere ved at søge om støtte.

Da vi behandlede lovforslaget, var det også noget, vi fra oppositionens side gjorde opmærksom på. S og SF kæmpede for, at vi skulle sørge for, at også almene lejere kunne komme til at få gavn af den her renoveringspulje, sådan at de kunne få moderniseret deres boliger. Problemet var så bare, at det ville regeringen ikke lytte til. Resultatet er krystalklart. Svaret fra økonomi- og erhvervsministeren understreger, at de almene lejere kun har fået 2 pct. af støtten fra renoveringspuljen. Det understreger, at også den pulje – også det lovforslag her i Folketinget – er knaldhamrende skæv. Man laver en fordeling, hvor ejerne får, mens lejerne ingenting får.

Kl. 10:14

Formanden:

Hr. Peter Madsen.

Kl. 10:14

Peter Madsen (V):

Jamen jeg takker for svaret, fordi vi trods en række omsvøb fik bekræftet, at man også kunne søge støtte til renoveringer i den almene sektor. Så tak for det.

Kl. 10:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:15

Thomas Jensen (S):

Nu var der jo ikke noget spørgsmål her, så jeg ved næsten ikke, om jeg skal kommentere det – det er ikke en pligt, siger formanden – men jeg vil bare konstatere, at på trods af at det var muligt at søge, og på trods af at vi i den almene sektor har et renoveringsbehov på 8 mia. kr., som der er lavet konkrete ansøgninger til, så har de almene lejere, da det kom til renoveringspuljen, ikke haft mulighed for at få andel i den ud over disse 2 pct. af den samlede pulje på 1,5 mia. kr. Det viser, at det er skævt, og at der er noget galt i ansøgningsproceduren.

Derudover kan vi også, når vi tager renoveringspuljen – for det er jo stadig væk aktuelt med renoveringspuljen – se, at der er mange uforbrugte midler i den pulje. Der er jo uforbrugte midler for over 300 mio. kr. her i november 2010. Skal de penge bare ligge og samle støv, eller skal vi sørge for, at de kommer ud at arbejde og renovere boliger, f.eks. almene boliger, sådan at vi kan sikre, at der er nogen, der får moderniseret deres boliger, og ikke mindst, at der kommer gang i beskæftigelsen? Men det kan jeg høre at Venstre ikke vil være med til.

Kl. 10:16

Formanden:

Så er det fru Anita Knakkergaard for en kort bemærkning.

Kl. 10:16

Anita Knakkergaard (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Thomas Jensen, om han ikke kan bekræfte, at da Socialdemokraterne i slutningen af 2005 eller i 2006, hvor Socialdemokraterne var med i boligforhandlingerne, gik, var deres begrundelse for at gå, at man simpelt hen ville have huslejenedsættelser for de dyreste huslejer, altså Ritt Bjerregaards lejligheder. Herov-

re ville man have huslejenedsættelser for 4 mia. kr., og det skulle Landsbyggefonden så være med til at betale. Men man sagde nej, dengang renoveringsrammen blev hævet fra 1,5 mia. kr. årligt til 2,4 mia. kr. Man var kun interesseret i huslejenedsættelser i København, for at sige det rent ud. Er det korrekt?

Kl. 10:17

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:17

Thomas Jensen (S):

Nu kommer Dansk Folkepartis ordfører jo langt omkring. Lige for at repetere kronologien i det: Efter folketingsvalget i februar 2005 blev der indgået et boligforlig *inden* kommunalvalget i 2005 – altså før fru Ritt Bjerregaard blev overborgmester i Københavns Kommune. Så det der med at drage fru Ritt Bjerregaard ind i det her er lige et skønmaleri.

I forhold til hvorfor Socialdemokraterne dengang – nu taler vi altså om 2005 – valgte at forlade boligforhandlingerne, kan jeg sige, at det var, fordi Dansk Folkeparti sammen med Venstre, Konservative og Det Radikale Venstre ville fortsætte det tyveri af lejernes penge i Landsbyggefonden. I dag kan vi jo se konsekvensen af aftalen fra 2005, og det er, at Dansk Folkeparti har været med til at stjæle 10 mia. kr. af lejernes penge i Landsbyggefonden. Det var bl.a. derfor, Socialdemokraterne forlod forhandlingerne i 2005 – i øvrigt 2 år før jeg selv blev medlem af Folketinget.

Kl. 10:18

Formanden:

Fru Anita Knakkergaard.

Kl. 10:18

Anita Knakkergaard (DF):

Nu er det jo sådan, at i 2005-06 kom der en hel evaluering af, hvad der var muligt at gøre for den almene boligsektor. Så det handler altså om slutningen af 2005 og begyndelsen af 2006.

Det, jeg sådan set vil spørge om, er, om hr. Thomas Jensen kan bekræfte, at da man var med i boligforliget fra 2002 til 2005, blev der brugt over 6 mia. kr. af lejernes penge i Landsbyggefonden, og at man var med til at tage 50 pct. af ydelsen til nybyggeri. Vil hr. Thomas Jensen bekræfte det?

Kl. 10:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:18

Thomas Jensen (S):

Når det handler om at bruge lejernes penge i Landsbyggefonden, kræver det lige en begrebsafklaring. Der er forskellige måder at bruge pengene på. Det, som Socialdemokraterne går ind for, er, at pengene kan bruges på at renovere almene boliger. Så det har Socialdemokraterne været med til i tidligere forlig, fordi det er det, lejerne gerne vil have.

Derudover foreslog vi fra Socialdemokraternes side – jeg kan ridse det op her – da krisen begyndte at kradse i Danmark i 2009, at øge renoveringsrammen med 2 mia. kr., så den kom op på 4,4 mia. kr. Vi foreslog, at man også i 2010 øgede renoveringsrammen med 2 mia. kr., så den kom op på 4,4 mia. kr. i 2010. For 2011 har vi foreslået at vi øger rammen til 5,4 mia. kr. plus en statslig milliard kroner til ghettoområderne til at renovere boliger for. Det er netop, fordi vi anerkender her i 2010, at det kræver et statsligt ansvar, et statsligt medansvar, at sørge for at renovere boliger, især i de udsatte boligområ-

der. Så det er historien om Socialdemokraternes forhold til Landsbyggefonden.

K1. 10:20

Formanden:

Tak til hr. Thomas Jensen, der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Anita Knakkergaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

KL 10:20

(Ordfører)

Anita Knakkergaard (DF):

Lovforslaget vil gøre det muligt at få dækning for byggeskader på renovering i den almene boligsektor, som vi kender det fra den eksisterende byggeskadefond for nybyggeri. Ordningen vil medføre en kvalitetssikring af byggeriet. Endvidere vil ordningen med 1-års og 5-års eftersyn sikre, at der gribes hurtigt ind, så byggeskaderne ved renoveringsarbejdet kan udbedres i tide. Samtidig sikrer ordningen, at der hensættes beløb til eventuelle skader i forbindelse med renoveringen.

Den eksisterende byggeskadefond for nybyggeri udvides med en ny afdeling, der får til opgave at dække byggeskader i forbindelse med renoveringer. BSF opdeles i to afdelinger, en for nybyggeri og en for renovering. Bidrag til ordningen fastsættes til 1 pct. af renoveringsudgiften. Ordningen omfatter renoveringer, der gennemføres efter et projektmateriale og har et sådant omfang, at det organiseres og afvikles som en byggesag. Udgifterne skal overstige 1 mio. kr. inklusive moms pr. projekt eller mindst udgøre 100.000 kr. pr. bolig. Dækningen for renoveringsarbejder gælder kun i det omfang, der er tale om forbedringer eller fornyelser.

Den nye ordning vil omfatte renoveringer af boligbyggerier, der har fået støtte efter lov om almene boliger, lov om friplejeboliger, den tidligere ældreboliglov, eller efter tidligere boligbyggeri- og boligstøttelove, og som løbende er underlagt kommunalt tilsyn med vedligeholdelse i driftsfasen.

Det forventes, at renoveringerne i en periode vil medføre små huslejestigninger, hvilket kan medføre begrænsede offentlige merudgifter til individuel boligstøtte.

Lovændringen træder i kraft den 1. juli 2011. Der vil i de kommende år frem til 2016 blive tale om betydelige renoveringsarbejder på omkring 20,6 mia. kr. i den almene boligsektor på baggrund af den boligaftale, Dansk Folkeparti indgik den 8. november med regeringen og Radikale Venstre og med tilslutning fra Kristendemokraterne og Liberal Alliance. En byggeskadefond for renoveringer vil derfor træde i kraft på det helt rigtige tidspunkt.

Jeg vil da også sige, at det er trist, at det egentlig er nødvendigt, altså, at man kan sige, at entreprenøren ikke laver et ordentligt byggeri eller en ordentlig renovering. Selvfølgelig kan man lave fejl, men så burde det jo være en selvfølge, at man fik rettet den fejl, der var lavet. Det her vil altså give en fordyrelse, men vi kan ikke undvære det, så derfor er vi i Dansk Folkeparti meget positive over for forslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:23

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:23

Thomas Jensen (S):

Tak. Og tak til Dansk Folkepartis ordfører, fru Anita Knakkergaard. Nu hører vi, at Dansk Folkeparti helt forventeligt bakker op om det her lovforslag. Det drejer jo sig om, at vi nu skal sørge for, at der bliver renoveret ordentligt, og sørge for, at det, der bliver brugt af lejernes penge, bliver brugt på en ordentlig måde, så man ikke skal ud og rette op på skaderne efterfølgende.

Nu har vi jo tidligere i debatten om det her lovforslag talt om lejernes penge, og jeg vil jo bare godt bede Dansk Folkepartis ordfører om at bekræfte, at i den periode, hvor Dansk Folkeparti har deltaget i boligforlig med regeringen, har Dansk Folkeparti været med til at bruge 10 mia. kr. af lejernes opsparede midler i Landsbyggefonden på at støtte nybyggeri – til at støtte nybyggeri – i Danmark frem for at bruge pengene på at renovere almene boliger.

Vi har hørt her i dag, at der er et behov, en kø af lejere, der af egen drift har bedt om at få renoveret deres boliger for 8 mia. kr., og samtidig er der blevet brugt 10 mia. kr. af lejernes penge. Jeg vil bare godt bede Dansk Folkepartis ordfører om at bekræfte, at Dansk Folkeparti har været med til at bruge de her 10 mia. kr. på nybyggeri frem for renoveringer.

Kl. 10:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:24

Anita Knakkergaard (DF):

Nu kunne jeg gøre, ligesom hr. Thomas Jensen gjorde før, lade være med at svare på spørgsmålet, for det var jo det, der skete for mig før, da jeg spurgte hr. Thomas Jensen om noget.

Men vi har været med til at bruge, jeg ved ikke, om det er 10 mia. kr., som hr. Thomas Jensen siger, til nybyggeri, fordi det er nødvendigt, at vi får bygget nye boliger. Og det har jo altid været meningen med Landsbyggefonden – siden 1966, hvor den blev oprettet – at man skulle støtte nybyggeri.

Ikke nok med det, men Socialdemokraterne gjorde selv i 1999 det, at de sagde, at man skulle have en nybyggerifond. Så det er jo ikke rigtigt, hvad der siges. Altså, Socialdemokraterne har også været med til det. Man skal jo lige huske at forklare, vil jeg sige til hr. Thomas Jensen, at man selv har været med.

Kl. 10:25

Formanden:

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:25

Thomas Jensen (S):

Tak. Det var da dejligt at høre, at Dansk Folkepartis ordfører erkender, at Dansk Folkeparti har været med til at bruge 10 mia. kr. af lejernes opsparede midler i Landsbyggefonden på nybyggeri frem for renoveringer.

Mit opfølgende spørgsmål er egentlig ganske kort og klart: Vil Dansk Folkepartis ordfører ikke give mig ret i, at når Dansk Folkeparti er med til at bruge pengene på nybyggeri, er der også færre penge for lejerne til at bruge på renoveringer?

De 10 mia. kr., som Dansk Folkeparti har været med til at tage fra lejerne til nybyggeri i de seneste år, havde været gode at bruge i dag på at renovere hos de selv samme almene lejere, så derfor er mit spørgsmål: Er Dansk Folkepartis ordfører ikke enig med mig i, at hvis man ikke havde brugt pengene på nybyggeri, havde der været mange flere penge til at renovere boliger for her i 2010, i 2011, i 2012 og i årene fremover?

Kl. 10:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:26

Anita Knakkergaard (DF):

Nej, jeg er sådan set ikke enig med hr. Thomas Jensen. Og hr. Thomas Jensen har jo selv været med til at bruge de penge, men det

Kl. 10:28

glemmer hr. Thomas Jensen bare at sige, nemlig at Socialdemokraterne har deltaget.

Men jeg er da enig i, at det er en god investering, som man har lavet, i nybyggeri, for når lånene i det nybyggeri, vi laver, bliver uamortiseret, går en del af dem til Landsbyggefonden, så det er jo en investering, vi foretager. Det kan Socialdemokraterne måske ikke se, men nu er det altså oplyst.

Kl. 10:26

Formanden:

Så er det hr. Peter Westermann for en kort bemærkning.

Kl. 10:27

Peter Westermann (SF):

Jeg noterede mig med tilfredshed, at Dansk Folkepartis ordfører, fru Anita Knakkergaard, også anerkender, at vi i samfundet har behov for nybyggeri. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ind til, om det så ikke var en idé, at vi fra statens side satte penge af til nybyggeri.

Fra Socialdemokraternes og SF's side har vi jo sat 1 mia. kr. af, hvilket vil svare til, at vi kan opføre ca. 1.000 nye boliger allerede næste år. Det har vi sat af på vores finanslovforslag. Vil Dansk Folkeparti ikke være positivt stemt over for, at vi fik finansieret noget mere nybyggeri, særligt i en tid, hvor vi har behov for, at der bliver sat gang i økonomien, så vi kan få skabt nogle arbejdspladser?

Kl. 10:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:27

Anita Knakkergaard (DF):

Nu har vi i Dansk Folkeparti sådan set valgt at sætte gang i renoveringsarbejdet. Fakta er jo, at de 5 mia. kr., som vi investerer over det næste år i renoveringer, ikke mere er i Landsbyggefonden. Cirka en tredjedel af de penge skal tages op af statskassen, og der vil jeg hellere lige i øjeblikket bruge pengene til renoveringer, for jeg synes, at der mangler renoveringer.

Kl. 10:28

Formanden:

Hr. Peter Westermann.

Kl. 10:28

Peter Westermann (SF):

Der er vi jo – jeg og SF – heldigvis enige med Dansk Folkepartis ordfører. Der mangler flere renoveringer i den almene sektor. Det er også derfor, det undrer mig, at Dansk Folkeparti ikke har arbejdet for f.eks. at nedbringe den andel af finansieringen fra Landsbyggefonden, der nu går til nybyggeri, til i stedet for at gå til renoveringer. Det er også derfor, det undrer mig, at Dansk Folkeparti ikke har presset på for at få sat penge af på finansloven til renoveringer, sådan som SF og Socialdemokraterne har gjort.

Kan fru Anita Knakkergaard fortælle, hvorfor Dansk Folkeparti ikke har arbejdet for at nedbringe den andel af lejernes penge, der går til nybyggeri, og derfor ikke umiddelbart kommer lejerne til gode gennem renoveringer? Og kan fru Anita Knakkergaard fortælle, hvorfor Dansk Folkeparti ikke har sat penge af på deres finanslovforslag til renoveringer?

Kl. 10:28

Formanden:

Ordføreren.

Anita Knakkergaard (DF):

Nu er det jo sådan, at staten betaler 75 pct. af ydelsesstøtten til nybyggeri, og at Landsbyggefonden betaler 25 pct., og det har de gjort, siden vi lavede boligforliget i 2006. Der har de altså indbetalt det beløb. Det lykkedes for Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre at få det ned fra 50 pct. til 25 pct., dengang Socialdemokraterne var med. Det er vi glade for, og vi føler, at det er det rigtige sted, det ligger, for pengene går tilbage til Landsbyggefonden, når lånene på et nybyggeri bliver uamortiseret. Der går en meget stor del af pengene tilbage til Landsbyggefonden.

Kl. 10:29

Formanden:

Tak til fru Anita Knakkergaard, der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Peter Westermann som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Peter Westermann (SF):

Jeg skal spare Venstres ordfører for at vente længe i spænding på SF's indstilling til det her forslag. SF stiller sig indledningsvis positivt over for lovforslaget, for vi mener, at det virker fornuftigt med en skadefond for renoveringsfejl, og det kan sådan set undre, at der ikke har været en sådan tidligere.

Ministeren angiver, at anledningen er den øgede renoveringsramme, som følger af den nylig indgåede boligaftale – en aftale, som SF ikke har fået lov at præge og ikke kan tilslutte sig. For ganske vist øges aktiviteten med 5 mia. kr. over de næste 3 år, men de sidste 3 år i aftaleperioden falder niveauet til det, det er på nu, før aftalen træder i kraft. Det er et niveau, der har et betydeligt efterslæb på 8 mia. kr., idet 200 godkendte projekter venter på støttekroner, der hidtil ikke har været til stede. Når man med det aktivitetsniveau har et efterslæb på 8 mia. kr., kan det jo undre, at ministeren mener, at de ekstra 5 mia. kr., som aftalen tillader at Landsbyggefonden bruger af sine egne penge, er ambitiøst og tilstrækkeligt.

Men når renoveringsrammen efter 3 lidt federe år sættes tilbage på det nuværende magre niveau i de 3 efterfølgende år, kan det undre, at ministeren angiver den midlertidigt øgede renoveringsramme som anledning til, at denne byggeskadefond er nødvendig.

Hvis dette tiltag kan betyde sparede penge for boligselskaber og beboere, vil det selvfølgelig være et godt fremskridt, og det er sådan set nok for SF i sig selv. Særlig fordi det sandsynligvis også kan betyde bedre boligstandarder gennem en mere systematisk og hurtigere udbedring af eventuelle skader eller fejl fra renoveringen, mener vi også, at forslaget overordnet har positive takter.

Men disse effekter vil vi dog meget gerne se solidt belæg for, for SF vil altid være påpasselig med tiltag, der koster lejerne yderligere penge i boligudgifter. Og idet dette forslag betyder en huslejestigning – ganske vist marginal – og dermed også dyrere boligstøtte for staten, er der en række spørgsmål, der skal afklares, før SF kan erklære sin endelige støtte. Vi ønsker f.eks. at se dokumentation for, at behovet for denne ordning er tilstrækkeligt til stede, og vi ønsker at få at vide, hvad baggrunden er for ministeriets opfattelse af, at fonden vil være en økonomisk nettogevinst for boligselskaberne og beboerne

Vi noterer os med bekymring, at DI Byggematerialer udtrykker deres bekymring for, at forslaget kan betyde en lavere byggeaktivitet i samfundet. Det håber SF sandelig ikke kan være en risiko ved dette forslag – særlig ikke i en tid, hvor der er behov for at øge den økonomiske aktivitet i samfundet, så vi får skabt flere job, og ad den vej, ad arbejdsvejen, får trukket Danmark ud af den økonomiske krise. Så den bekymring tager vi meget alvorligt. Det vil være en forudsæt-

ning for vores støtte til forslaget at få godtgjort, at denne bekymring er overflødig.

Med hensyn til vurderingen af, hvilke arbejder der udgør en forbedring eller fornyelse og dermed kan udløse støtte fra fonden, hvis en skade skal udbedres, finder jeg behov for at understrege vigtigheden af en udførlig vejledning og løbende rådgivning fra fonden til de almene bygherrer – både generelt og ved planlægning af konkrete renoveringsprojekter.

Afslutningsvis finder jeg grund til at påtale, at Danmarks Lejerforeninger har fundet grund til at bemærke, at lovforslaget ikke er sendt til høring i de 14 dage, foreningen mener det hensigtsmæssigt. En tilstrækkelig høringsperiode er en meget vigtig ingrediens for godt lovgivningsmæssigt håndværk. Det er jo desværre en ingrediens, det skorter en del på i nogle ministerier, og jeg håber ikke, at vi skal se den slags lovsjusk, som vi ser blandt nogle af socialministerens kolleger; jeg håber ikke, ministeren vil lade sig inspirere fra den kant

Med disse ord ser SF positivt frem til den fortsatte behandling af lovforslaget, men har som sagt en række spørgsmål, der skal afklares, før vores endelige støtte kan gives.

Kl. 10:34

Formanden:

Tak til hr. Peter Westermann. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Daniel Rugholm som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Det Konservative Folkeparti støtter oprettelsen af en ny afdeling, så vi deler den eksisterende byggeskadefond, således at der nu også bliver mulighed for byggeskadedækning i forbindelse med renoveringer. At vi laver den administrative opdeling, mener vi er fornuftigt, eftersom vi i de kommende år vil se et højt antal renoveringsprojekter som følge af den nye boligaftale.

Ud over den administrative opdeling vil der blive iværksat et forebyggende arbejde imod skader ved renoveringer gennem kvalitetssikring, eftersyn, opsamling af erfaringer samt formidling af forebyggende viden. Det Konservative Folkeparti mener, at det er ganske fornuftigt at iværksætte dette, og vi håber, at et særlig grundigt fokus på den forebyggende del vil være med til at minimere behovet for udbetalinger til skader i forbindelse med renoveringsarbejdet. Det Konservative Folkeparti bakker derfor op om dette lovforslag.

Kl. 10:3:

Formanden:

Tak til hr. Daniel Rugholm. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Jørgen Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Det er jo klart, at den nye boligaftale fra november alt andet lige vil føre til en stigning i antallet af renoveringer i det almene byggeri, og derfor synes vi også, at det er meget, meget fornuftigt, at man nu får en skadefond for renoveringer og også, at det pålægges at gennemføre disse eftersyn hvert år eller som 5-årige eftersyn, så man kan give støtte til udbedring af byggeskader.

Det er også helt fornuftigt, at den nye afdeling får til opgave at formidle byggetekniske erfaringer til byggeriets parter, forhåbentlig med det resultat, at antallet af byggeskader i hvert fald på sigt kan nedbringes, og at kvaliteten kan hæves, så det på længere sigt forhåbentlig også kan medføre en besparelse i de offentlige udgifter. Så

jeg tror, at jeg bare vil sige, at Radikale Venstre finder det her ganske fornuftigt, og at det er et forslag, som vi meget gerne vil støtte.

KL 10:36

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Poulsen. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det socialministeren.

Kl. 10:37

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Først vil jeg sige tak til ordførerne for den positive behandling af lovforslaget. Som det sikkert er bekendt, har omfanget af renoveringer af den almene boligsektor været stærkt stigende i de senere år. Dertil kommer så, at regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre med tilslutning af Liberal Alliance for ganske nylig har indgået en ny boligaftale. Med denne aftale vil renoveringsindsatsen i det almene byggeri nå et historisk højt niveau i de kommende år. De store investeringer øger behovet for at sikre, at der ikke opstår byggeskader på det renoverede. I det omfang, der alligevel skulle opstå skader, er der tillige behov for, at bygningsejeren kan få skaderne dækket, således at beboerne ikke får udgifter herved. Med lovforslaget bliver begge punkter sikret. Det er vigtigt at forebygge byggeskader. Kvalitetssikring, 1-års eftersyn og 5-års eftersyn af byggeriet og erfaringsopsamling og formidling af årsager til skader er derfor en central del af forslaget.

Undervejs er der blevet stillet nogle forskellige spørgsmål til forslaget, og lad mig lige kort kommentere et par af de spørgsmål, der er kommet. Med hensyn til huslejen, som der blev spurgt om af hr. Thomas Jensen fra Socialdemokraterne, vil jeg sige, at man også kan vende den om og sige, at hvis ikke der er mulighed for at få dækket en stor renoveringsskade, vil det i høj grad gå ud over beboernes husleje. Så hermed har vi sådan set skabt en mulighed for at forsikre beboerne sådan, at de bliver skærmet af for det, hvis der alligevel skulle opstå nogle skader under en større renovering.

Med hensyn til byggeaktiviteten er det her faktisk et forslag, der er med til at skabe en større tryghed omkring renoveringsindsatsen, hvilket alt andet lige også vil være med til at understøtte og fremme vores byggeri, herunder også renoveringsindsatsen. Så jeg kan kun se nogle positive elementer i det her forslag, hvad angår det at støtte op om byggeaktiviteten. Det siger jeg i forbindelse med det, hr. Peter Westermann sagde.

Er der yderligere spørgsmål, der trænger sig på, til en nærmere afklaring, vil jeg naturligvis sørge for, at Boligudvalget får de ønskede oplysninger.

Kl. 10:39

Formanden:

Tak. Der er et ønske om en kort bemærkning, og det er fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:39

Thomas Jensen (S):

Tak til ministeren. Bare lige for at afslutte det med huslejen vil jeg sige, at det, som jeg fremførte i min ordførertale, var, at det ville være fint, hvis man kunne konkretisere i lovforslaget, hvad de sådan mere konkrete konsekvenser ville være for en almen lejer i en konkret almen boligforening, altså hvad man ville få af huslejestigninger måned for måned som konsekvens af, at man nu skal betale 1 pct. af renoveringssummen til den her ordning. Så det tager vi i de skriftlige spørgsmål. Jeg anerkender, at der er nogen, der skal betale, og at det er til fordel for lejerne, og det er også derfor, Socialdemokraterne støtter forslaget.

Med hensyn til det med overhovedet at gå i gang med at renovere er det ikke nogen hemmelighed, at Socialdemokraterne, lige siden den økonomiske krise begyndte at presse på, sagde, at der er to gode ting, vi skal gøre nu og her, og det er, at vi kan sætte gang i renoveringen af almene boliger, og så kan vi gøre lejerne glade, fordi de ønsker at få renoveret deres boliger. Og samtidig kan vi se, at der er en masse bygningsarbejdere inden for byggefagene, som er blevet arbejdsløse; de er blevet arbejdsløse i hobetal, og det er de stadig væk. Og derfor ville Socialdemokraterne allerede i 2009 og 2010 gerne øge renoveringsrammen, og i 2011 har vi også spillet aktivt ud i vores finanslovforslag, sådan at vi faktisk i 2009, 2010 og 2011 samlet set ville have brugt 8 mia. kr. mere til at renovere for.

Kan ministeren her i dag bekræfte mig i, at ministeren fra nu af er stålsat på, at vi skal have nedbragt den renoveringskø til noget nær nul i årene fremover? For faktum er jo, at det gør den seneste boligaftale ikke. Så jeg vil bare gerne høre ministerens svar på: Vil ministeren i fremtiden sørge for, at vi ikke får sådan en stor renoveringskø igen?

Kl. 10:41

Formanden:

Socialministeren.

Kl. 10:41

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jamen hvis man ser på, hvad der er blevet afsat af penge i den her boligaftale, og så den her meget omtalte venteliste, som vi har hørt meget om i forbindelse med det her lovforslag, trods det, at det ikke har noget med det her lovforslag at gøre, og hvis man ser på de 8 mia. kr., eller hvad det nu er, og det, der så er sat af i den her boligaftale, vil man se, at der er blevet sat ekstra 5 mia. kr. af i 2011 og i 2012 og i 2013, dvs. 2,5 mia. kr. til næste år, 1,5 mia. kr. i 2012 og en ekstra milliard kroner i 2013 – ud over at vi fortsætter med det niveau, der hedder en renoveringsramme på 2,6 mia. kr.

Så hvis man ser på, at vi har en samlet venteliste på et eller andet sted omkring 8 mia. kr., alt efter hvordan det ser ud med de nuværende byggepriser og renteniveauet, jamen så vil man faktisk kunne få afviklet den her liste inden for godt 3 år. Det er jo sådan set muligt at få ordnet den her venteliste på godt 3 år. Så der er gode muligheder for, at man kan få sat gang i renoveringer ude i den almene boligsektor.

Kl. 10:42

Formanden:

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:42

Thomas Jensen (S):

Tak. Mit spørgsmål til ministeren var jo egentlig, at jeg ville høre en tilkendegivelse fra ministeren om, hvorvidt ministeren vil arbejde på, at vi ikke i fremtiden vil opleve sådan en stor renoveringskø. Og det svar, ministeren giver, er, at med det boligforlig, der er indgået, vil man få løst problemet. Men problemet ved ministerens svar er jo bare, at det er under forudsætning af, at der ikke er en eneste almen boligafdeling i kongeriget Danmark, som ønsker at tage initiativ til nye boligrenoveringer i de kommende år. Og det vil være naivt at tro, at der ikke er nogen, der ønsker det – især når vi ser på, hvornår de almene boliger i Danmark er blevet opført. Der er nogle, der er blevet opført på et tidspunkt, der gør, at de nu, efter at have været gode boliger i mange år, er ved at være nedslidte og trænger til at blive renoveret. Og selvfølgelig skal vi sørge for, at de bliver renoveret. Så derfor fik jeg ikke et klart svar på, om ministeren vil sikre, at vi ikke i fremtiden løber ind i sådan en stor kø, for der vil selvfølgelig år for år komme nye renoveringer til. Og det er jo vigtigt at sørge for, at vi får renoveret i den takt, som lejerne også gerne vil have det gjort i, for ellers starter vi en negativ spiral i de her boligområder, og det er med til at øge den ghettoisering, som vi jo i hvert

fald i oppositionen vil gøre noget konkret for at fjerne, men som regeringen ikke har nogen ordentlige ambitioner om at få fjernet.

K1 10:43

Formanden:

Så er det ministeren.

Kl. 10:43

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Altså, jeg synes, det måske er lidt hyklerisk og hult at sige, at regeringen ikke har nogen ambitioner eller visioner for det almene boligområde, når vi sådan set er kommet med en boligaftale, der er historisk. Og hr. Thomas Jensen må give mig ret i, at der aldrig førhen er blevet afsat så mange midler til en renoveringsindsats i den almene boligsektor – det må hr. Thomas Jensen da give mig ret i. Det er jo også det, man hører fra andre aktører, altså, at det her er en historisk boligaftale, i forhold til at det er et rekordstort beløb.

Faktisk vil der frem til 2016 være mulighed for at bruge godt 21 mia. kr. til renoveringer. Og det eneste, hr. Thomas Jensen bliver ved med at pille i, er en venteliste på 8 mia. kr. Der er blevet sat rekordmange penge af i Landsbyggefonden til en renoveringsindsats, og hr. Thomas Jensen bliver ved med at fremhæve, at Socialdemokraterne i deres forslag til finanslov har sat 1 mia. kr. af. Men han glemmer bare at fortælle, at finanslovforslaget er underfinansieret, og at staten faktisk fattes penge, fordi vi står i en situation, hvor der har været en økonomisk krise.

Kl. 10:44

Formanden:

Så er det hr. Peter Westermann for en kort bemærkning til socialministeren.

Kl. 10:44

Peter Westermann (SF):

Nu, hvor talen falder på underfinansiering og riget fattes penge, finder jeg anledning til at knytte de to ting sammen og sige, at riget bl.a. fattes penge, fordi man har givet underfinansierede skattelettelser, men lad det nu ligge – det ligger uden for mit ordførerskab.

Det, jeg udtrykte bekymring for, var, at DI Byggematerialer har tilkendegivet, at byggeaktiviteten kan falde som resultat af det her forslag, og det skyldes jo netop, at det her forslag indledningsvis vil fordyre byggeomkostningerne, men så senere hen forhåbentlig og formentlig vil blive til en økonomisk nettogevinst for beboerne og for de almene boligselskaber. Det er også derfor, at SF overordnet set kan støtte forslaget. Men det er netop det, vi meget gerne vil have dokumentation for.

Så nævner ministeren, at der er sat flere penge af til renoveringer, og det er jo rigtigt, at der er sat 5 mia. kr. ekstra af. Ministeren var ude i nogle gevaldige taløvelser for at vise, at 5 mia. kr. kunne strække til et behov på 8 mia. kr., og måske er det mig, der er lidt tungnem, men det kan være, at jeg skal have repeteret øvelsen, for jeg er ikke helt med på, hvordan man kan få 5 mia. kr. til at dække et behov på 8 mia. kr.

Så vil ministeren ikke være sød at gentage, hvordan det kan lade sig gøre, og så i øvrigt også yderligere afklare – hvis det kan gøres her, ellers bliver det på skrift – i hvor stort omfang det her indledningsvis vil kunne bremse byggeaktiviteten, på et tidspunkt hvor vi har brug for at øge aktiviteten i økonomien?

Kl. 10:46

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:46

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Der var mange spørgsmål i en længere talestrøm. Jeg vil medgive spørgeren, at det nogle gange er lidt farligt at begive sig ud i andre ordførerskaber, når man begynder at tale om skattelettelser, for der er faktisk også blevet foretaget finansierede skattelettelser af denne regering gennem tiden.

Med hensyn til renoveringsindsatsen vil jeg fremhæve, at der jo ikke kun er sat 5 mia. kr. af over 3 år, der er jo også videreført en aktivitet på 2,6 mia. kr. om året frem til 2016. Hvis man så ser bagudrettet, er de 2,6 mia. kr. faktisk et meget, meget højt niveau, altså hvis man ser det i forhold til de tidligere aftaler, der er blevet indgået, bl.a. også med Socialdemokraterne, hvor det lå væsentlig lavere.

Med hensyn til hvorvidt det fordyrer byggeriet, så oplever vi jo det samme, når vi tegner en forsikring. Det betyder selvfølgelig, at vi bruger lidt flere penge i vores husholdning på at tegne en forsikring, men det viser sig mange gange, at det er en rigtig god udgift, når uheldet så er ude, når skaden sker, for man kan faktisk få slået bunden ud af sin økonomi, hvis man ikke har tegnet forsikring. Og her kan man sige, at ud over at der bliver tegnet denne form for forsikring, som sikrer lejerne – og det er det, vi er interesseret i – så får vi også arbejdet med at få forbedret kvaliteten.

Kl. 10:47

Formanden:

Hr. Peter Westermann.

Kl. 10:47

Peter Westermann (SF):

Det er jo netop forfriskende at diskutere politik med andre end de vante spillere, særlig når det gælder skattepolitikken, hvor jeg jo så noterer mig, at socialministeren anerkender, at der *også* er givet finansierede skattelettelser – det må vel betyde, at der så også er givet ufinansierede skattelettelser. Men igen: Lad det nu ligge, og lad os diskutere boligpolitikken; det er det, vi er for.

I den forbindelse undrer det mig til stadighed, at ministeren inddrager de 2,6 mia. kr., som har været bundniveauet eller det almindelige niveau i den tidligere boligaftale, og som jo altså har betydet et efterslæb på 8 mia. kr. Der har simpelt hen manglet 8 mia. kr. til renoveringsprojekter. Så forøger man i 3 år rammen med 5 mia. kr. og kommer så tilbage ned på det samme niveau. Det må jo i forlængelse af hr. Thomas Jensens spørgsmål fra tidligere betyde, at vi så igen senere hen vil se et renoveringsefterslæb, når først den første kø er ophobet, og når vi så skruer ned til det ambitionsniveau, vi var på før den her aftale.

Kan ministeren bekræfte, at det, når vi kommer ned på det nuværende ambitionsniveau på 2,6 mia. kr., så alt andet lige sikkert vil betyde, at der kommer en større renoveringskø? I det lys er det måske ekstra vigtigt at belyse, hvorvidt det her forslag kommer til at fordyre renoveringsindsatser i den kommende tid.

Kl. 10:48

Formanden:

Socialministeren.

Kl. 10:48

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil lige sige til spørgeren, at den skattereform, som især spørgerens parti, Socialistisk Folkeparti, har været meget efter, den reform, hvor man går ind og letter marginalskatten og også fjerner mellemskatten, er en fuldt finansieret skattereform. Men lad det nu ligge.

Altså, hr. Peter Westermann tager udgangspunkt i, at renoveringsbehovet hvert år vil være konstant, men det ved vi faktisk ikke noget om, og vi ved jo heller ikke noget om, hvordan man kan få af-

viklet den her venteliste i en god rækkefølge, fordi man selvfølgelig skal gå ind og kigge på de 200 projekter, som er blevet afleveret til Landsbyggefonden, og se på, om prisen stadig væk holder, eller om der faktisk skal til at justeres på det enkelte projekt.

Så vil jeg blot lige også henvise til, at der i den her boligaftale, som vi har indgået – en glimrende, historisk boligaftale – faktisk står, at vi skal følge den her venteliste meget, meget præcist og konkret gennem årene, så vi kan sikre os, at den selvfølgelig bliver afviklet. Det fremgår faktisk meget konkret af aftalen, og såfremt der er problemstillinger, hvilket vi ikke regner med, så tager vi det selvfølgelig op i forligskredsen.

Kl. 10:50

Formanden:

Tak til socialministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Gebyr for at indgive ansøgninger og klager på familiesammenførings-, studie- og erhvervsområdet).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 17.11.2010).

Kl. 10:50

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og det er hr. Peter Madsen, der som ordfører får ordet først.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Peter Madsen (V):

Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen, har ikke mulighed for at være til stede i dag og selv læse sin tale op, og jeg skal derfor gøre det på hr. Karsten Lauritzens vegne.

Lovforslag nr. L 66, som vi i dag diskuterer, handler om en ændring af udlændingeloven. Lovforslaget er affødt af regeringen og Dansk Folkepartis aftale om genopretningen af dansk økonomi fra den 25. maj 2010.

L 66 har til formål at gennemføre de dele af aftalen, der kræver ændringer i udlændingeloven. Det indgår således i aftalen, at ansøgninger om opholdstilladelser på familiesammenførings-, studie- og erhvervsområdet skal betinges af, at udlændingen har betalt et gebyr for behandlingen af ansøgningen. Der indføres derudover også gebyr ved indgivelse af klager. Disse gebyrer er alle omkostningsbestemte og ens for alle.

I Venstre mener vi, at det er på sin plads, at udlændinge betaler, hvad en ansøgning koster i sagsbehandling. Når en landmand f.eks. søger om tilladelser, betaler han også for, hvad det koster at sagsbehandle hans sag. Det er et godt liberalt princip, at man betaler, hvad det koster.

I andre nordiske lande opkræver man også gebyr på udlændingeområdet, og i Holland har man f.eks. siden 1994 opkrævet gebyr for ansøgninger om opholds- og arbejdstilladelser, og i Finland, Norge, Sverige og Storbritannien arbejder man også med gebyrer.

Den økonomiske situation taget betragtning er vi i Venstre tilfredse med dette lovforslag. Vi lever i en tid, hvor der skal spares, og det skal der også på udlændingeområdet. Derfor mener vi i Venstre, at en indførelse af gebyrer på udlændingeområdet er nødvendig. Venstre støtter op om de ændringer til udlændingeloven, som L 66 medfører.

Kl. 10:52

Formanden:

Tak til hr. Peter Madsen. Der er ikke korte bemærkninger. Så er det fru Maja Panduro som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Med lovforslaget her fortsætter regeringen og Dansk Folkeparti jo deres efterhånden traditionsrige og gennemtestede praksis, nemlig at det er de fattigste og de, som har det sværest i forvejen, der skal betale regningen for en elendig krisehåndtering og for de rundhåndede skattelettelser til de allerrigeste.

I andre dele af den såkaldte genopretningspakke, som det her lovforslag jo også er en del af, har det været de arbejdsløse, børnefamilierne, familier med handicappede og syge børn og folk, som har brug for efteruddannelse, der har stået for skud. Nu er turen så kommet til flygtninge på starthjælp, torturofre, som er uarbejdsdygtige, og voldsramte eller handlede kvinder. Netop de, som i forvejen har det vanskeligst, og som har mindst at gøre godt med, bliver ramt uforholdsmæssigt hårdt af gebyrerne i det her lovforslag, og derfor kan Socialdemokraterne ikke støtte det, som det er fremlagt her.

Det er Socialdemokraternes holdning til selve lovforslaget, men foruden indholdet er også processen omkring det her lovforslag under al kritik og nødvendig at give en kommentar med på vejen.

Beklageligvis er det lige ved, at man kan sige, at også det er ved at være en tradition for integrationsministeren: at fremsætte lovforslag med så kort en høringsfrist, at det faktisk er rent til grin – så kort en høringsfrist, at hvis ikke det var, fordi vi lever i en elektronisk tidsalder, ja, så ville brevene jo dårligt kunne nå frem og tilbage med posten, inden fristen var udløbet.

Den demokratiske høringsproces, hvor organisationer, myndigheder og parter har mulighed for at kunne bidrage med deres holdninger og deres ekspertise inden et lovforslags vedtagelse, er en for Socialdemokraterne vigtig og helt central pille i vores demokratiske tradition, og det er noget, der bør respekteres og skattes. Når man sender lovforslag i høring om torsdagen med svarfrist om mandagen, er det en kortslutning og en hån mod de demokratiske processer. Socialdemokraterne finder det nærved respektløst over for høringsparterne og i øvrigt også bekymrende i forhold til at sikre lovgivningens kvalitet. Derfor skal vi også opfordre ministeren til at sikre, at der ved fremsættelse af fremtidige lovforslag er en rimelig høringsfrist.

Vi kan som sagt ikke støtte forslaget.

Kl. 10:55

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning, og det er hr. Martin Henriksen, værsgo.

Kl. 10:55

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg kunne forstå, at Socialdemokraterne var uenige i substansen i lovforslaget. Der vil jeg bare høre, hvorfor Socialdemokraterne ikke mener, at det er rimeligt, når man f.eks. indgiver en ansøgning om

familiesammenføring, opholdstilladelse, arbejdstilladelse eller studietilladelse, at man så betaler for det, det koster at behandle sagen. Det er vel meget rimeligt, når der er andre områder i samfundet, der er gebyrbelagte, at udlændingeområdet selvfølgelig også bliver gebyrbelagt. Er det her noget, som man f.eks. vil rulle tilbage, hvis man fik mulighed for det?

Kl. 10:55

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:55

Maja Panduro (S):

Vi er ikke nødvendigvis imod nogen som helst former for gebyr på det her område. Vi vil godt være med til at kigge på, at nogle af sagsomkostningerne kan blive betalt af brugerne, ligesom vi gør på alle mulige andre områder i vores forvaltning. Men den måde, som det her er strikket sammen på, hvor det især er de mennesker, der har allermindst i forvejen, f.eks. flygtninge på starthjælp, torturofre osv., der bliver ramt uforholdsmæssigt hårdt i forhold til f.eks. en fodboldspiller, der skal have familiesammenføring, kan vi ikke være med til.

Derfor vil nogle af de spørgsmål, vi vil stille under udvalgsbehandlingen, også gå på, om man fra ministerens og flertallets side vil være villige til at overveje nogle undtagelsesordninger, som de f.eks. har i nogle af de andre lande, som vi sammenligner os med.

Men generelt synes vi, at priserne er fastsat helt skævt. Vi kan godt forstå, at det er på baggrund af sagsomkostningerne, men nu er det jo ikke altid den enkelte ansøgers skyld, at sagsbehandlingen er kompleks. Det bliver den formentlig også yderligere, når det nye pointsystem skal indføres.

Kl. 10:56

Formanden :

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 10:56

Martin Henriksen (DF):

Det var godt nok et langt ikkesvar. Nu er der jo nogle undtagelser i lovforslaget, bl.a. på grund af Danmarks internationale forpligtelser, EU-medlemskabet osv. Jeg synes godt, at man kunne diskutere, om man ikke kunne indføre gebyr på flere områder, end der er lagt op til her, men nogle af de undtagelser, som ordføreren efterlyser, er sådan set med i lovforslaget.

Men jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at Socialdemokraterne siger nej. For man siger jo i realiteten nej til, at en del af den internationale finansielle krise, der har ramt Danmark, skal udlændingeområdet også bidrage til at løfte Danmark ud af. Det forstår jeg altså ikke helt. Der er jo mange områder, der er gebyrbelagte for helt almindelige borgere i det her land, og så siger man fra Socialdemokraternes side, at på lige udlændingeområdet må vi ikke indføre et gebyr, som er omkostningsbestemt, altså hvor der tages det for behandlingen af en ansøgning, som det rent faktisk koster at behandle ansøgningen. Hvorfor skal udlændinge set med Socialdemokraternes øjne have nogle særregler? Det forstår jeg egentlig ikke helt.

Kl. 10:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:58

Maja Panduro (S):

Jeg ved ikke, om Dansk Folkepartis ordfører ikke hørte, hvad jeg sagde, eller om han bare lader, som om han ikke hørte det, for jeg sagde jo sådan set, at vi ikke er imod at kigge på at kunne indføre

Kl. 11:01

11

nogle gebyrer på det her område. Men den måde, det her er skruet sammen på, er vi imod. Og Socialdemokraterne siger nej til, at det som sædvanlig er de fattigste, dem, der har det sværest i forvejen, som skal betale størstedelen af regningen for, at regeringen ikke har kunnet håndtere krisen og har brugt alle pengene på at klatte dem væk på skattelettelser til de rigeste.

Kl. 10:58

Formanden:

Tak til fru Maja Panduro. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Jeg tror sågar, at selv den socialdemokratiske skatteordfører har indrømmet, at den skatteomlægning, der har været, er finansieret, men fred være med det.

Det her lovforslag er en udmøntning af genopretningspakken, som set med Dansk Folkepartis øjne har været nødvendig, fordi vi som politikere skal være med til at genoprette dansk økonomi, og det her er så et bidrag til det.

Derudover synes vi fra Dansk Folkepartis side, at det er helt rimeligt – ligesom de i øvrigt også har det i en lang række andre lande – at man, når man indgiver en ansøgning om at blive familiesammenført eller komme hertil som arbejdstager eller som studerende, så også betaler det, som det koster at behandle ens ansøgning. Det synes vi ikke der er noget urimeligt i, vi synes faktisk, det er ganske rimeligt, at man indfører det her gebyr. Der er jo også gebyrer på en lang række andre områder i det danske samfund, og derfor synes jeg også, det er fornuftigt, at man selvfølgelig også kigger på at indføre det på det her område.

I forhold til Danmarks internationale forpligtelser er der nogle områder, der så er fritaget for gebyrer, og i forhold til vores EU-forpligtelser er der også nogle områder, der er fritaget for gebyrer, og det er jo allerede implementeret i lovforslaget. Der vil vi da godt fra Dansk Folkepartis side sige, at vi selvfølgelig bakker op om det her lovforslag, vi synes ubetinget, det er et skridt i den rigtige retning, men det er jo lidt ærgerligt, at der, når man nu i Folketinget beslutter sig for at indføre et gebyr på nogle områder, så er noget, man er afskåret fra at gøre, bl.a. at indføre gebyrer, når EU-borgere søger om forskellige former for opholdstilladelse, og at indføre gebyrer i forbindelse med nogle former for familiesammenføringssager, fordi der er nogle internationale konventioner, i henhold til hvilke man vurderer at der kan man ikke gøre det.

Vi synes også, det er lidt mærkeligt, at der på grund af en aftale, der er indgået mellem det daværende EF og Tyrkiet helt tilbage i 1963, er nogle tyrkiske statsborgere, der er undtaget fra at skulle betale gebyrer, når de f.eks. søger om at blive familiesammenført. Det forstår vi ikke helt i Dansk Folkeparti, og der så vi meget gerne at man gik lidt længere.

Men det her er ubetinget et skridt i den rigtige retning, og selvfølgelig skal udlændingeområdet også være med til at løfte Danmark og også være med til at sørge for, at der kommer nogle penge i kassen. Og at man betaler det, som det koster at behandle en ansøgning, synes jeg alt andet lige er ganske, ganske rimeligt.

Kl. 11:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren, der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Meta Fuglsang fra Socialistisk Folkeparti.

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

SF's ordfører, fru Astrid Krag, kan desværre ikke være til stede i dag, og derfor har jeg lovet at læse SF's ordførertale op.

I SF er vi ikke afvisende over for, at der kan være en vis rimelighed i, at der skal være et gebyr på ansøgninger om familiesammenføringer og studie- og erhvervsopholdstilladelser. Vi kan dog ligesom Socialdemokraterne ikke støtte op om forslaget af flere grunde.

Først og fremmest finder vi, at gebyrerne er sat for højt. I sammenligning med de andre nordiske lande bliver det væsentlig dyrere at søge om studie- eller erhvervsophold for borgere uden for EU. Som Danske Universiteter påpeger i høringssvaret, vil disse gebyrer blive en betydelig barriere for at tiltrække attraktive forskere og studerende, og specielt når vi kommer til at ligge markant højere end de andre nordiske lande.

At størrelsen på gebyret skal afspejle den omkostning, som den danske forvaltning har ved at behandle ansøgningen, virker umiddelbart oplagt. Men ærlig talt virker det pudsigt, at lige familiesammenføring er blevet det absolut dyreste at ansøge om. Hvis man så kigger nærmere på gebyrerne, virker det alt andet lige mærkeligt, at en genansøgning efter f.eks. et tidligere afslag, men hvor man nu lever op til kravene, igen koster 6.000 kr.

Ligeledes kan man også undre sig over, at familier med flere børn ikke gives nogen form for rabat. Det virker usandsynligt, at når en ansøgning om familiesammenføring sagsbehandles, kræves der en tilsvarende stor og grundig undersøgelse af, hvorvidt barn nummer to eller tre kan familiesammenføres, som det kræver at undersøge en helt tredje person.

Det er i lovforslaget ikke udspecificeret, hvilke udsatte grupper der skal fritages for gebyret. Vi må bare opfordre til, at det indskrives i lovforslaget, at udsatte grupper som f.eks. kvinder, der har været udsat for menneskehandel, fritages for gebyr.

De høje gebyrer er problematiske, fordi de specielt rammer de i forvejen økonomisk svagt stillede i Danmark. Det er på ingen måde fair, som regeringen ellers plejer at omtale sin udlændingepolitik, at de fattigste i Danmark ikke har råd til at blive familiesammenført med f.eks. deres kæreste, kone eller mand.

Vi vil i SF altså gerne være med til at kigge på et gebyr for ansøgninger, men vi kan ikke støtte et forslag, som indfører gebyrer i den størrelsesorden, som regeringen og Dansk Folkeparti her har foreslået

Så må jeg også bare påtale, at regeringen tillader sig at se stort på god lovgivningsskik ved at sende forslaget i høring med en frist på 2½ arbejdsdag. Det betyder jo reelt, at de hørte organisationer ikke har mulighed for at give et fyldestgørende høringssvar, hvilket de også alle pointerer.

Forslaget gør en i forvejen kompliceret lovgivning endnu mere kompleks. Derfor er det endnu vigtigere, at der gives en høringsfrist, der giver tid til, at organisationer og myndigheder kan give et reelt og fyldestgørende høringssvar. Det kan godt være, at det er i regeringens og Dansk Folkepartis interesse at omgå disse høringer i forbindelse med et upopulært lovforslag, men det er nu engang en del af dansk lovgivningsskik, at vi spørger.

Kl. 11:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning. Selv om fru Meta Fuglsang ikke er ordfører på området, kan det godt være, at fru Meta Fuglsang alligevel kan svare på hr. Martin Henriksens spørgsmål.

Kl. 11:04 Kl. 11:06

Martin Henriksen (DF):

Jeg håber, det er i orden, at jeg stiller et lille spørgsmål. Det er mere, fordi jeg nu forstår, at SF heller ikke vil være med til, at man på det her område er med til at løse problemet med den økonomiske situation i Danmark. Jeg skal bare lige forstå det rigtigt. Dagpengereformen vil man altså rulle tilbage, der vil man ikke være med til at finde nogle af de midler, der kan minimere underskuddet på de offentlige finanser, kunstig befrugtning vil man rulle tilbage, og loft over børnefamilieydelsen vil man også rulle tilbage. Det her område er man så også imod.

Så er spørgsmålet jo bare – når nu man heller ikke fra SF's side mener, at udlændingeområdet skal bidrage til at løfte Danmark ud af den økonomiske situation – hvor man så vil finde pengene ,for man er jo imod alle de steder, hvor vi finder pengene. Hvor vil man finde dem henne?

Kl. 11:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:04

Meta Fuglsang (SF):

I den økonomiske plan, som er fremlagt af SF, har vi jo tydeligt redegjort for, hvilke ting af de ting, regeringen har gennemført og foreslået, vi synes er o.k., og hvilke ting vi bestemt ikke kan støtte. Vi har også fremsat vores egne forslag til, hvordan man skal spare, og hvordan man skal investere sig ud af det her. Så vi har givet et fyldestgørende samlet svar på, hvordan økonomien i Danmark skal genoprettes på en anden måde end den, regeringen har. Det viser kort sagt det skel, der går mellem rød og blå blok, når det handler om, hvordan vi ordentligt, fair og fornuftigt økonomisk og menneskeligt sørger for, at den danske økonomi kommer på sporet igen. Så det har vi givet holdbare svar på.

For så vidt angår det konkrete forslag, siger vi jo netop, at vi gerne vil diskutere gebyrer, men det her er en helt forkert måde at lægge snittet på, både når det handler om, hvem der rammes hårdest, og det niveau, de her gebyrer ligger på.

Kl. 11:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:05

Martin Henriksen (DF):

Det var jo ikke et fyldestgørende svar, for hvis man bemærkede det, var der jo ikke noget i svaret, der sagde, hvor SF konkret skulle finde nogle af de midler, som der er behov for at vi finder for at minimere underskuddet på de offentlige finanser. Derfor synes jeg bare, at SF skylder et klart svar på, hvor de helt konkret vil finde de midler, der er behov for at finde.

Jeg kan forstå, at dagpengereformen vil man rulle tilbage. Det, der er lavet omkring kunstig befrugtning, vil man rulle tilbage. Loftet over børnefamilieydelsen vil man rulle tilbage, og det her område må jeg så også forstå at man vil rulle tilbage. Når man ruller alle de her ting, som er i genopretningspakken, tilbage, så er der jo bare et stort hul, som så skal lukkes på anden vis. Der nytter det jo ikke noget, at man står og siger, at man laver flere offentlige investeringer. Det er jo at bruge flere penge, ikke færre penge. Derfor synes jeg altså, at SF skylder et klart svar på, hvad de egentlig vil, for man kan da ikke bare tro, at man kan overbevise folk ved at sige, at man har fremlagt en plan osv. osv. Jeg har læst mange af de planer, som SF har fremlagt, og det bliver vi jo ikke klogere af.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:06

Meta Fuglsang (SF):

Jeg skal beklage meget, at hr. Martin Henriksen ikke bliver klogere af at læse det forslag, SF kommer med. Jeg fristes til at sige, at det måske ikke altid er SF's forslags skyld, at Martin Henriksen ikke forstår dybden eller relevansen af det, som vi foreslår.

Der er tale om, at vi er uenige om, hvordan økonomien skal reddes, sådan som det er nu. Jeg må henvise til den økonomiske plan, som vi har fremlagt, og som er offentliggjort, men jeg mener, det ligger ud over at svare på spørgsmålet til et konkret lovforslag om gebyrer at gennemgå hele SF's økonomiske plan.

Jeg tager gerne diskussionen på et andet tidspunkt, og jeg står gerne ved det, SF har foreslået, som er en sammenhængende og dækkende økonomisk plan. Jeg tror måske, at hr. Martin Henriksen kunne blive en lille smule klogere af at sætte sig ind i, hvad SF mener. Det kunne endda være, at der var noget til inspiration, så det faktisk blev en mere socialt balanceret økonomisk politik, der kom til at blive ført, i stedet for den meget asociale økonomiske politik, som Dansk Folkeparti tilsyneladende er parat til at lægge stemmer til.

Kl. 11:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren, der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Naser Khader fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:07

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Jeg vil gøre det ganske kort.

Lovforslaget er, som flere ordførere har nævnt, en udmøntning af aftalen mellem Dansk Folkeparti og regeringen om genopretningen af dansk økonomi, og det er noget, der kræver en ændring af udlændingeloven.

Som et økonomisk ansvarligt parti støtter vi selvfølgelig lovforslaget. Det er meget fornuftigt, at der indføres omkostningsdækkende gebyrer for at indgive ansøgninger og klager på familiesammenførings-, studie- og erhvervsområdet, vel at mærke for ikke-EU-borgere, da EU-borgere jo er omfattet af EU-reglerne om fri bevægelighed. Dette gør vi nu i lighed med flere andre lande, eksempelvis alle de andre nordiske lande.

Til sidst vil jeg sige, at jeg hæfter mig ved, at gebyrbetaling kan fraviges, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger det.

Kl. 11:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Marianne Jelved fra Radikale Venstra

Kl. 11:08

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Venstre og Konservatives, altså regeringens, og Dansk Folkepartis genopretningspakke udmøntes delvis ved hjælp af dette lovforslag. Og det drejer sig, som vi har hørt, om at indføre gebyrer ved ansøgninger om opholdstilladelser og familiesammenføringer. Hvad angår opholdstilladelser, drejer det sig med ansøgninger i forbindelse med studieophold og erhvervsophold.

Det er omkostningsbestemte gebyrer, og Det Radikale Venstre er ikke principielt imod omkostningsbestemte gebyrer i visse sammen-

hænge, men vi synes, man går over stregen her, og det vil jeg gerne begrunde.

Jeg noterer mig, at en ansøgning kun kan indgives, hvis gebyret er betalt, og der kræves gebyr både ved førstegangsansøgninger, ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse og ansøgninger om tidsubegrænset opholdstilladelse. Altså, hver gang man henvender sig om at få en eller anden myndighedsafgørelse i Udlændingeservice, skal der penge på bordet.

Når man vil klage, betales der 750 kr., men man får dog refunderet noget afhængigt af, hvilket resultat klagen giver.

Gebyrerne ligger imellem 1.600 kr. og 6.100 kr. afhængigt af, hvilken paragraf der søges efter. Det forventes at give tilsammen 140 mio. kr. i 2011, og det koster 8 mio. kr. i administration, altså nyt bureaukrati.

De fleste af de mennesker, der skal betale gebyr, er de fattigste i Danmark på grund af de stærkt reducerede ydelser som f.eks. starthjælpen, og det er jo bl.a. den ydelse, som oppositionen vil afskaffe ved førstkommende mulige lejlighed.

I Det Radikale Venstre noterer vi os, at der er konventioner og EU-regler, der gør, at gebyrer ikke kan opkræves. Vi synes også, det er værd at notere sig, at det altså ikke lige er sådan, at man bare kan gøre det i enhver sammenhæng.

Vi vil også interessere os for regnestykkerne bag de omkostningsbestemte gebyrer.

Når vi er meget negative over for det her lovforslag, er det bl.a., fordi begrundelsen er genopretningspakken, og genopretningspakken er nødvendiggjort af en forfejlet økonomisk politik gennem 00'erne. Der er ikke udvist rettidig omhu, vi behøvede ikke have et underskud i den størrelsesorden, som vi har i dag i Danmark. Hvis ikke vi havde haft skattestoppet – alene det – havde vi heller ikke haft et underskud i den størrelsesorden. Derfor vil vi selvfølgelig ikke være med til at fylde op i en kasse, som er en selvskabt plage af Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti.

Kl. 11:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Forslaget her er jo, som fru Marianne Jelved ganske rigtigt siger, en del af genopretningspakken, hvor man har valgt at sende regningen for de meget, meget store skattelettelser, man har givet siden 2001 – skattelettelser, der primært er gået til dem, der havde rigtig mange penge i forvejen – videre til de arbejdsløse, til uddannelsessystemet og altså også til det her område.

Jeg vil endnu en gang indlede en ordførertale på integrationsministerens område med at kritisere den helt urimeligt korte høringsperiode, som det her forslag har været udsat for. Den varede fra den 11. november til den 15. november, og det vil sige, at høringsparterne med lidt god vilje har haft 5 dage. Og når jeg siger »med lidt god vilje« er det jo, fordi der var en weekend imellem. Det vil sige, at reelt har de relevante organisationer, som man ville høre i forbindelse med det her forslag, haft 3 hverdage til at indgive høringssvar. Jeg påpeger det ikke, fordi det er atypisk for integrationsministeren; jeg påpeger det ikke, fordi det kommer bag på mig, eller fordi det er noget nyt – det er som bekendt ikke. Jeg påpeger det, fordi så elendig forvaltningsskik som sagt ikke bliver bedre af at blive gentaget. Det er helt vildt, hvad man tillader sig fra Integrationsministeriet og integrationsministerens side. Og det er jo så som bekendt den minister, som tidligere har været meget på vagt for at sikre, at høringsfristerne faktisk blev overholdt.

Enhedslisten er imod det her forslag. Det er nogle meget høje gebyrer, som vil betyde, at ansøgere fra de fattigste dele af verden får sværere ved at komme ind i Danmark både i forbindelse med familiesammenføring og i forbindelse med arbejde og studie. Og det hele bliver selvfølgelig endnu værre af, at de her høje gebyrer også gælder for svage grupper af ansøgere som f.eks. mindreårige ofre for vold og ofre for menneskehandel. De grupper bliver som bekendt ikke på forhånd undtaget fra gebyrerne, sådan som det ellers typisk er sket i de lande, der nævnes i forslaget – landene omkring os, som man sammenligner sig med. Man skriver godt nok i forslaget, at der vil være mulighed for at blive undtaget, men der er absolut ingen garantier for, at de her grupper ikke kommer til at skulle betale gebyr.

Som bl.a. organisationen LOKK, Landsorganisation af Kvinde-krisecentre, skriver i deres høringssvar, så vil gebyrstigningen nærmest umuliggøre familiesammenførte, voldsramte kvinders mulighed for at ansøge om at bevare opholdstilladelsen ved vold i ægteskabet. 3F har også i deres høringssvar en meget relevant bemærkning, nemlig at det er nogle bemærkelsesværdigt høje gebyrer, der her ligger, sammenlignet med de andre lande, man henviser til i lovforslaget. Men som 3F påpeger, er det jo muligt, at årsagen til, at de danske gebyrer er så høje, er, at man har indført sådan et kæmpe regelbureaukrati på det her område, at det simpelt hen tager så lang tid at komme igennem alle de regler, som ministeren har gennemført, at det bliver så dyrt, som vi kan se i forslaget.

Med hensyn til familiesammenføringer er det i øvrigt værd at bemærke, at det her gebyr kommer oven i den bankgaranti, som VKO nu vil sætte op til 100.000 kr. Og som bl.a. Ægteskab Uden Grænser jo påpeger, er det fuldstændig urimeligt, at retten til et familieliv, retten til at leve i ens eget land med den, man elsker, skal afgøres af, hvor mange penge man har. Omvendt er der nok ikke længere nogen, der kan være i tvivl om, at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti fører politik for dem, der har rigtig, rigtig mange penge i forvejen.

Afslutningsvis vil jeg lige henvise både til universiteterne, til Danske Studerendes Fællesråd og til Dansk Arbejdsgiverforening, der alle sammen i deres høringssvar skriver, at det her simpelt hen strider imod regeringens evige snak om internationalisering, fordi forslaget her vil gøre det sværere for erhvervslivet at tiltrække dygtige medarbejdere fra udlandet til Danmark, ligesom det vil gøre det sværere for de danske universiteter at tiltrække udenlandske forskere og udenlandske studerende til Danmark.

Enhedslisten er imod forslaget, og jeg ser frem til at få en forklaring fra integrationsministeren på, hvordan det kan være, at man mente, at det her forslag fortjente 3 hverdage i høring, og høre, om integrationsministeren virkelig tror, at der er nogen organisationer, der seriøst kan nå at behandle det her inden for en høringsfrist på 3 dage.

Kl. 11:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:16

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg vil høre, hvorfor Enhedslisten f.eks. synes, det er urimeligt, at man betaler for det, det koster at behandle en ansøgning om at komme til Danmark og studere, hvis man kommer herop og tager en uddannelse og så efterfølgende tager tilbage til sit eget land og bruger den uddannelse, som man har taget i Danmark, måske til gavn i sit eget land eller i hvert fald til gavn for sig selv. Hvorfor er det urimeligt? Kan fru Johanne Schmidt-Nielsen ikke se, at det jo dybest set er en meget rimelig måde at gøre det på?

Kl. 11:16 Kl. 11:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:16 Al

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg kan forstå på forslaget, at hvis man får et afslag på sin ansøgning om at komme herop og studere, så skal man stadig væk betale. Det kan gå hen og blive et ret stort problem, fordi folk så ikke tør ansøge om at komme til Danmark og studere. Fra regeringens side har man jo faktisk slået på, at man synes, det er vigtigt, at der kommer udenlandske studerende til Danmark og til det danske uddannelsessystem, fordi det ikke kun er godt for de udenlandske studerende, men faktisk er med til at skabe et internationaliseret miljø for alle studerende på de danske uddannelser. Så jeg synes faktisk, det er vigtigt, at vi får studerende fra andre lande til de danske uddannelsesinstitutioner, ikke kun til gavn for de studerende, der kommer hertil, men også for de danske studerendes skyld.

Kl. 11:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:17

Martin Henriksen (DF):

Det er jo at male et skræmmebillede at påstå, at der efter det her ikke skulle komme nogen udenlandske studerende til Danmark. Man kunne jo også godt argumentere for, at vilkårene for at komme til Danmark som udenlandsk studerende er så lempelige, at der rent faktisk er nogle, der bruger en studieopholdstilladelse til at komme til Danmark og så ikke bruger tiden på at studere, men f.eks. bruger tiden på at arbejde illegalt i forskellige brancher i Danmark og dermed f.eks. underbyder herboende indvandrere eller danskere, som er uden for arbejdsmarkedet. Det er jo også problem.

Hvis man er seriøs studerende, og man ønsker at komme ind i Danmark og få en uddannelse her – og det synes jeg at der skal være plads til, hvis der er seriøsitet i det – kan jeg simpelt hen ikke se, at det skulle være urimeligt, at man siger til dem, der søger om at komme ind i Danmark: I skal altså lige betale det, det koster at behandle jeres ansøgning.

Igen spørger jeg bare: Kan fru Johanne Schmidt-Nielsen ikke se, at det er meget rimeligt at stille det krav op?

Kl. 11:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:18

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg tror, at den grundlæggende forskel på hr. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti og mig i det her tilfælde er, at jeg faktisk ønsker internationale miljøer i det danske uddannelsessystem. Jeg ønsker faktisk, at vi tiltrækker studerende fra andre lande, fordi jeg mener, at kvaliteten på de danske uddannelsesinstitutioner stiger, ved at vi får input udefra. Og som Danske Studerendes Fællesråd ganske rigtigt skriver i deres høringssvar, så bliver det altså ret risikabelt at skulle begynde at søge om at komme til Danmark og studere, for hvis man får afslag, skal man stadig væk betale. Det er ikke klogt, hvis man mener det, når man taler om internationalisering. Men nu er internationalisering jo heller ikke et ord, Dansk Folkeparti bruger så tit.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance.

Kl. 11:19

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Forslaget her, L 66, er en del af regeringens og Dansk Folkepartis genopretningsplan for dansk økonomi, som Liberal Alliance ikke er en del af, og vi har, som jeg har sagt ved utallige lejligheder ved behandlingen af andre lovforslag under genopretningspakken, valgt den holdning, at vi tager stilling fra sag til sag – og derfor også i denne.

Det forslag, der ligger her, pålægger gebyrer i en lang række tilfælde både i forhold til indgivelse af ansøgninger om opholdstilladelse på familiesammenføringsområdet, studieområdet og erhvervsområdet og i forhold til forskellige klager.

Liberal Alliance betragter mest dette forslag som en del af regeringens forsøg på at få de økonomiske ender til at hænge sammen i forhold til genopretningspakken, og vi er bekymrede over de høringssvar, der er kommet, især det, der er kommet fra Dansk Arbejdsgiverforening, som også klager over, at det bliver dyrere for udlændinge at komme til Danmark.

Det er jo ret interessant, at man i den vurdering, der er af de økonomiske konsekvenser af forslaget, siger, at der ikke er nogen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det er vel principielt korrekt, forstået på den måde, at det er korrekt i den forstand, at der ikke er tale om gebyrer direkte pålagt erhvervslivet, men måske nogle af de folk, som de skal beskæftige, og derfor kan man jo så diskutere, om det alligevel ikke indirekte pålægger erhvervslivet gebyrer, og hvordan det i øvrigt vil virke i forhold til dem, der kommer hertil, på bl.a. studie- og erhvervsområdet.

Liberal Alliance betragter det som et rent skatteforslag, som bare skal give øgede indtægter til staten og derudover ikke har noget formål i sig selv, måske på nær på klageområdet, hvor man selvfølgelig godt kan medgive, at der er et selvstændigt formål, men der er det ikke i forhold til opholdsgebyrerne, og på den baggrund kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 11:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det medførte lige et enkelt spørgsmål. Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:21

Martin Henriksen (DF):

Jeg kunne ikke lade være, for før havde vi Enhedslisten, der sagde, at der ikke kommer flere internationale studerende til Danmark, når vi indfører det her. Jeg tror, tiden vil vise, at det nok ikke helt holder stik. Nu kan jeg så forstå på hr. Simon Emil Ammitzbøll, at det også kommer til at stå rigtig sløjt til med folk, der kommer hertil for at arbejde, fordi der bliver indført nogle gebyrer for dem, der kommer hertil for at arbejde. Jeg tror, fremtiden vil vise, at det nok heller ikke kommer til helt at holde stik.

Men jeg kunne godt tænke mig at stille et spørgsmål i forhold til en af de jobkortordninger, der er, nemlig greencardordningen. Vi kan jo se, at der er nogle, der kommer ind på greencardordningen, fordi de får opholdstilladelse til at arbejde i Danmark, og der er undersøgelser, der viser, at mange af dem slet ikke er i arbejde, selv om de har fået opholdstilladelse til at arbejde i Danmark, og at nogle af dem bliver beskæftiget med job, som ikke kan kategoriseres som værende højtkvalificerede job.

Der kunne man jo godt forestille sig, at det, at man indfører et gebyr, vil lægge en dæmper på de mere useriøse, der søger om at kom-

me ind i Danmark som arbejdstagere. Vil det ikke være positivt, fordi man så får dem ind, som rent faktisk arbejder og tager de højtkvalificerede job, i stedet for dem, der f.eks. ikke er i arbejde?

Kl. 11:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:22

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I forhold til det første vil jeg nu godt lige afvise, at det var det, jeg sagde: at det nu generelt ville blive problematisk at få arbejdskraft til Danmark. Det tror jeg nu heller ikke vil fremgå af referatet, når det måtte komme, men det kan hr. Martin Henriksen og jeg jo diskutere på det tidspunkt. Vi har bare den principielle holdning i Liberal Alliance, at vi er imod at pålægge erhvervslivet nye gebyrer, især hvis man ikke kompenserer dem andre steder. Der er sådan set bare tale om en politisk forskel på, hvor man ønsker at pålægge gebyrer, og det gør vi ikke her.

I forhold til det med greencardet synes jeg, at hvis hr. Martin Henriksen mener, at der er problemer i forhold til, hvordan den ordning fungerer, skal hr. Martin Henriksen og hans parti være velkommen til at tage problematikken op i forligskredsen, hvor det jo er så heldigt, at både Dansk Folkeparti og Liberal Alliance er med.

Kl. 11:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:23

Martin Henriksen (DF):

Nu skal vi ikke skændes om referatet – fred være med det. Vi har taget det op i forligskredsen, og det ved hr. Simon Emil Ammitzbøll også godt, og vi tager det også op igen. Men jeg kunne bare godt tænke mig at få en offentlig tilkendegivelse fra Liberal Alliance, om ikke man mener, at der er et problem, når vi ved – det er jo ikke en mening eller holdning, man kan have – at der er nogle, der søger ind via green card-ordningen og som så f.eks. slet ikke er i arbejde.

Er det ikke et problem, at vi i Danmark har nogle ordninger, der gør, at folk kan søge ind som udenlandsk kvalificeret arbejdskraft, og at vi så kan se eksempler på, at nogle af dem, når de kommer ind, så i realiteten slet ikke er i arbejde? Og hvis hr. Simon Emil Ammitzbøll er enig i, at det er et problem, kan han så ikke se, at det kan lægge en dæmper på de useriøse ansøgere, at man indfører et gebyr, og er det ikke ganske fornuftigt?

Kl. 11:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:24

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil sige det på den måde, at hvis vores forligspartnere har problemer med de aftaler, vi indgår, er vi altid parate til at diskutere de problemer, vores forligspartnere måtte mene at der var.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at vi sådan set mener, at Danmark har nogle problemer med de strukturer, der er med hensyn til at tiltrække nok velkvalificeret arbejdskraft fra andre lande til Danmark. Det er nok ikke et problem, vi løser eller forhindrer med lige præcis det lovforslag, der ligger her; det handler om den generelle skattestruktur i Danmark, det handler om, at man ikke skal åbne de offentlige velfærdskasser for meget for folk, der kommer til landet, men stille nogle ret bastante krav til, at de skal sørge for at have en privat sundhedsforsikring, og at det skal sikres, at de ikke kan få adgang til sociale ydelser. Det er nogle diskussioner, som vi er meget villige til

at tage, og som jeg jo egentlig også kunne forestille mig at Dansk Folkeparti ikke ville være helt afvisende over for.

KL 11:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det integrationsministeren.

Kl. 11:25

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg skal takke mange gange for debatten, som jo er gået helt fint uden min hjælp. Jeg skal sige til dem, der har kritiseret høringsfristen – og det har jeg jo også sagt i dagspressen – at jeg meget gerne ser meget længere høringsfrister. Jeg forsøger at gøre, hvad jeg kan, men det kan ikke lade sig gøre og slet ikke op til finansloven. Hvad indholdet angår, skal jeg dog gøre opmærksom på, at jeg har været i samråd om sagen allerede i foråret, så den var ikke ukendt. Men det ændrer ikke ved, at jeg fortsat finder, at det er nødvendigt med længere høringsfrister, og gør alt, hvad der er muligt, for at tilpasse mine teorier til det virkelige liv. Men det lykkes altså ikke altid.

Jeg takker for tilslutningen fra de partier, der har tilsluttet sig, og dem, der er i tvivl, kan vi jo forsøge at overbevise. Der var nogle betragtninger om, at det er de fattige, som det går ud over. Jeg synes, det er lidt nedladende. Altså, mener man, at indvandrere i Danmark, der skal familiesammenføres, er de fattige? Så har man ikke fulgt ret meget med i, hvordan det foregår i Danmark. De sidste tal, jeg fik i går, viser, at efterkommeres døtre er flittigere på læreanstalterne og uddannelsesstederne end danskerne. Vi danskere skal faktisk til at passe på, vi er udsat for en hård og glædelig konkurrence fra mange af vore indvandrere, som i den grad er mønsterbrydere og gerne vil have sig frabedt at blive kaldt fattige. Så den forstår jeg ikke.

Som det også har været anført, er det jo sådan, at det gælder denne lovgivning som alle mulige andre lovgivninger, at den naturligvis respekterer konventionerne; det er der gjort rede for. Der er også gjort rede for, at det er en omkostningsbestemt ydelse. Det kan man selvfølgelig være imod; man kan have den opfattelse, at administrationen i forbindelse med alle offentlige ydelser, som man selv kommer og beder om, skal være finansieret af andre borgere i landet. Vi har altså den opfattelse, at det er helt rimeligt at pålægge gebyrer, hvilket jeg også anførte under samrådet i foråret finder sted i masser af andre lande. Så deri er egentlig ikke noget nyt.

Men de spørgsmål, der i øvrigt er rejst, kan man selvfølgelig rejse igennem udvalget, så vil vi svare mere detaljeret på dem.

Kl. 11:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til integrationsministeren. Der er ingen spørgsmål.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændingeog Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Inden vi går i gang med næste sag på dagsordenen, har formanden lige brug for 1 minuts pause; det håber jeg at der er forståelse for.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 48: Forslag til lov om private fællesveje.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 05.11.2010).

Kl. 11:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Jens Christian Lund.

Kl. 11:35

Kl. 11:35

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Og det ser ud til, at vi skal starte med hr. Jens Christian Lund fra Socialdemokratiet, da Venstres ordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen, ikke er til stede. (*Jens Christian Lund (S)*: Han kommer der!) Kommer han der? Det er godt. Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen som ordfører for Venstre.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det.

Vejnettet i Danmark består af knap 74.000 km offentlige veje og ca. 24.000 km private fællesveje. Dette lovforslag vedrører sidstnævnte kategori. Den gældende lov om private fællesveje trådte i kraft i 1973, og derfor er tiden inde til en modernisering af loven, så den kommer bedre i trit med nutidens udfordringer.

Med dette lovforslag opnår vi følgende: For det første styrkes grundejernes retsstilling, for det andet bliver loven nemmere at sætte sig ind i for alle parter, og for det tredje bliver loven mere enkel at administrere for kommunerne, så ressourcerne kan bruges på noget andet.

Med hensyn til grundejernes retsstilling kan jeg oplyse, at Venstre gennem de seneste måneder har fået mange henvendelser fra borgere, der har følt sig pressede over, at visse kommuner har ønsket at nedklassificere helt eller delvis nedslidte veje. Det er absolut ikke rart som grundejer at skulle overtage vedligeholdelsesansvaret for og udgifterne til en nedslidt vej, og det er i hvert fald ikke rimeligt. Det skal naturligvis være muligt at nedklassificere en vej fra kommunevej til privat fællesvej, hvis der er trafikale begrundelser for det – det kan eksempelvis være, hvis der ikke længere er gennemkørende trafik eller offentlig trafik på vejen – men det er ikke rimeligt, hvis en nedklassificering sker ud fra budgetmæssige overvejelser fra år til år. Det hører i hvert fald til den kategori af julegaver, som de fleste borgere helst er foruden.

Derfor er det glædeligt, at vi med dette lovforslag for det første opnår at få standset eventuelle planer om at overdrage nedslidte veje til grundejerne og for det andet sikrer, at kommunerne først kan overdrage veje til grundejerne, 4 år efter at det er varslet, eksempelvis i forbindelse med vedtagelse af en kommuneplan. For det tredje sikrer vi, at veje, der nedklassificeres fra kommunevej til privat fællesvej, altid overdrages i god stand, ved at der bliver lavet en tilstandsrapport i forbindelse med overdragelsen. For det fjerde får vi styrket grundejernes retsstilling, ved at de får mulighed for at klage over vurderingen af vejens tilstand til Vejdirektoratet som en uvildig myndighed, hvis de ikke er enige i tilstandsrapportens konklusion.

Jeg glæder mig også over, at der kommer mere præcise regler for vejbelysningen på de private fællesveje. Kommunalbestyrelsen kan kræve vejen belyst, hvis det er nødvendigt af hensyn til færdslen på vejen, men kommunen kan også vælge at afholde udgiften til vejbelysning, hvis det f.eks. sker med begrundelse i at forebygge kriminalitet i et område med private fællesveje.

Alt i alt er der tale om et rigtig godt lovforslag, der er et udtryk for rettidig omhu.

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil anerkende, at Venstres forslag er til gavn for borgerne. Og det er rart at se, at Venstre har sådan en meget markant, jeg tør næsten sige socialistisk tilgang til det her, og det er fint.

Når man nu er gået i gang med at ville lave tilstandsrapporter, når veje skal overdrages til borgerne, har Venstre så også en idé om, at der skal laves tilstandsrapporter om andre kommunale veje, således at Venstre vil gå ind og stille krav til kommunerne om, at de lever op til de forventninger, Venstre har til kommunale veje?

Kl. 11:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg er lidt forundret over, at hr. Jens Christian Lund kalder vores tilgang til det her socialistisk, for vi har jo her valgt at stille os på grundejernes side. Der er nogle grundejere, der har følt sig presset af et system. Så derfor forstår jeg ikke helt den bemærkning.

Med hensyn til tilstandsrapporter: Vi har ikke nogen planer om at stille krav om, at kommunerne i øvrigt for deres egne veje, som de selv har ansvaret for at drive og forvalte, skal lave tilstandsrapporter. Det går jeg ud fra som en given ting er noget, man gør af sig selv med jævne mellemrum, fordi man netop har vedligeholdelsesansvaret. Hvis ikke man kender vejenes tilstand, kan man heller ikke planlægge vedligeholdelse, asfaltering m.v., så det bliver billigst muligt for borgerne i det lange løb. Så det går jeg ud fra er en given ting, men det er ikke noget, vi stiller krav om med det her lovforslag.

Kl. 11:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jens Christian Lund.

Kl. 11:37

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil sige, at jeg da er glad ved, at man stiller sig på borgernes side. Det gør vi også, så det var egentlig derfor, jeg antydede det.

Jeg har et andet spørgsmål: Efter dette lovforslag skal sommerhusområderne som hovedregel behandles efter byreglerne. Nu skal jeg nok lade være med at stille et teknisk spørgsmål om, hvad det betyder, men vil ordføreren for Venstre give mig ret i, at det godt kan være en indviklet sag for både politikere og borgere at forstå, hvad det er, og at det er godt, hvis vi får en teknisk gennemgang af, hvad det betyder, og at vi også får det præciseret mere i enten betænkningen eller i bemærkningerne til loven?

Kl. 11:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:37

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg har også modtaget den samme henvendelse, som hr. Jens Christian Lund formentlig har fået fra bekymrede sommerhusejere, og jeg har læst deres brev med stor interesse. Jeg er helt enig i, at vi bliver nødt til at have boret lidt ud, hvad det egentlig betyder for grundejere i sommerhusområder. Så det er jeg helt enig med hr. Jens Chri-

stian Lund i vi skal prøve have en drøftelse af i forbindelse med udvalgsbehandlingen og eventuelt en teknisk gennemgang af.

Kl. 11:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 11:38

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt have hr. Kristian Pihl Lorentzens beskrivelse af, hvori de administrative lettelser for kommunen er i det her lovforslag set i lyset af Kommunernes Landsforenings høringssvar.

Kl. 11:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:38

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg synes, at der med den modernisering af loven, der sker her, bliver mere klare regler, og det vil sige, at der så kommer en lettere administration ud af det.

Jeg har godt noteret mig Kommunernes Landsforenings indsigelse, men jeg tror, den mest går på budgetmæssige bekymringer. Men der må jeg jo sige, at der står klart i lovforslaget, at hvis der er trafikale hensyn til at nedklassificere, kan man gøre det. Det er jo ikke meningen, at man skal gøre det ud fra budgetmæssige overvejelser fra år til år. Men jeg har noteret mig indsigelsen fra Kommunernes Landsforening, og den er jeg altså uenig i.

Kl. 11:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 11:39

Anne Baastrup (SF):

Jeg stillede et meget præcist spørgsmål: Hvor er de administrative lettelser? Er det en administrativ lettelse, at man nu løbende skal kunne lave trafiktællinger? Er det en administrativ lettelse, at man skal aflevere en tilstandsrapport, at man i to uafhængige kommunalbestyrelser skal beslutte det, før man reelt kan overdrage en fællesvej? Hvor er de administrative lettelser?

Kl. 11:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:39

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Til det med at lave tilstandsrapporter: Det behøver man ikke at gøre til atomfysik. Der udarbejder man formentlig et standardskema, og man går ud og kigger på en vej i samarbejde med grundejerforeningen, og så laver man en tilstandsrapport. Det er ikke noget, der behøver at tage ret mange timer og være en administrativ byrde. Til gengæld er det utrolig vigtigt af hensyn til at styrke borgernes retssikkerhed.

Med hensyn til det med, at det skal vedtages med 4 års varsel: Det er heller ikke en administrativ byrde; det er en politisk proces. Der mener vi i Venstre, at det er vigtigt, at så stor en ting som at overdrage en vej til nogle borgere, som så får et vedligeholdelsesansvar og dermed betydelige økonomiske udgifter, ikke skal ske lige hen over natten. Det er vigtigt, at det indgår i en langsigtet og grundig planlægning. Men det er jo ikke nogen administrativ byrde; det er en politisk proces, som vi hermed lægger op til.

Kl. 11:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Per Clausen.

Kl. 11:40

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo ikke, at man skal være smålig, og bare fordi det her lovforslag indfører mere bureaukrati under dække af at ville indføre mindre bureaukrati, skal man ikke afvise de få store gennembrud,

Jeg vil bare spørge hr. Kristian Pihl Lorentzen, om der er andre privatiseringer i den kommunale sektor, der fremover skal have en varslingstid på 4 år, for det synes jeg ville være en rigtig, rigtig god idé, og om der er andre områder, hvor man ikke må gennemføre privatiseringer for at spare penge, for det synes jeg også ville være en rigtig, rigtig god idé. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om det er en ny politik fra Venstre side på det kommunale område, for så er der mulighed for helt nye alliancer og fællesskaber i dansk politik.

Kl. 11:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:41

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg synes, hr. Per Clausen roder tingene sammen. Jeg tror, at der her tænkes på udbud i kommunerne. Man spørger til prisen på en given opgave, så får man nogle tilbud, og så tager man det bedste og billigste. Det har ikke noget med privatiseringer at gøre. Det har noget at gøre med at spørge til prisen. Det kan en kommunalbestyrelse selvfølgelig gøre når som helst – jo før, jo bedre, vil jeg sige.

Med hensyn til det her forslag er der ikke tale om privatisering i den forstand. Her er der tale om, at kommunerne har et ansvar for nogle veje, jævnfør loven, og så har de bemyndigelse til at nedkvalificere veje. Så har vi altså set, at der er en ret omsiggribende trafik om jeg så må sige - med at nedkvalificere veje, og det sker tilfældigvis i forbindelse med budgetlægningen. Det er jo ikke rimeligt, når det skal ske ud fra trafikale hensyn. Det er det, vi gør op med med det her lovforslag. Derfor synes jeg, at der er tale om rettidig omhu.

Kl. 11:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Per Clausen.

Kl. 11:42

Per Clausen (EL):

I modsætning til, hvad hr. Kristian Pihl Lorentzen antyder, er jeg bekendt med forskellen på udbud og privatisering. Jeg forsøgte ikke at få hr. Kristian Pihl Lorentzen til at tage afstand fra Venstres politik på udbudsområdet. Jeg forsøgte at få præciseret, om hr. Kristian Pihl Lorentzen mener, at det generelt set, når det offentlige vil privatisere et område, bør være sådan, at det først iværksættes, 4 år efter at man har annonceret det, så der kan være tid til en bred, folkelig debat, og så det kan indgå i en valgkamp, hvad enten det er til et folketingsvalg eller et kommunalvalg. Det var sådan set det ene spørgsmål, jeg stillede.

Det andet spørgsmål, jeg stillede til hr. Kristian Pihl Lorentzen, var, om det er et generelt Venstresynspunkt, at man ikke må privatisere for at spare penge. Det fremgår nemlig af lovforslaget, at der skal gå 4 år for ifølge hr. Kristian Pihl Lorentzen at sikre en bred, folkelig debat, og at man ikke må gennemføre privatiseringer for at spare penge. Det må da gælde sådan generelt. Det kan da ikke være sådan en særlov, man vedtager på det her område.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:43

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu forholder jeg mig til den her konkrete udfordring, og her er det fornuftigt, at der er en horisont på 4 år med hensyn til at overdrage nogle veje til nogle borgere.

Med hensyn til privatiseringer som sådan tror jeg også, at hr. Per Clausen blander det sammen med brugerbetaling. Venstre er imod, at der indføres brugerbetaling, for det er i virkeligheden et brud på et skattestop. Det er bare at dænge nogle nye udgifter over på borgerne. Det er jo lige præcis det, der sker her, hvis man bare giver dem ansvaret for nogle veje, som kommunen før havde ansvaret for, også fordi det var fornuftigt sådan ud fra et driftsøkonomisk synspunkt. Der er jo en grund til, at vi har kommuner, nemlig at de nogle gange kan løse opgaverne billigere, end hvis nogle få borgere skal ud at købe sig til asfaltering af en vej.

Derfor må jeg afvise det der med, at det skulle have noget med privatisering at gøre. Det her er simpelt hen et ansvar, kommunen har. Kommunerne kan fortsat nedkvalificere veje, men det bliver altså fremover med et fornuftigt varsel, og vi sikrer, at vejen er i orden, hvis kommunen vil overdrage den til nogle borgere.

Kl. 11:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jens Christian Lund fra Socialdemokratiet.

Kl. 11:44

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Lovforslaget indeholder en række tekniske ting, som Venstres ordfører gennemgik, og dem vil jeg undlade at kommentere. Jeg vil dog kommentere det, som jeg spurgte om før, nemlig at private fællesveje i sommerhusområder ved ændringen med L 48 som udgangspunkt vil blive omfattet af byreglerne. Det mener jeg da er en indviklet sag, og jeg mener, det er nødvendigt, at vi får den usikkerhed fjernet. Kan ministeren f.eks. garantere, at en stamvej i et sommerhusområde vil blive vedligeholdt af alle brugerne på en god og miljørigtig måde, så det ikke kun er beboerne langs stamvejen, der får problemet med meget trafik og de miljømæssige problemer? Det behøver ministeren ikke svare på nu, hvis bare ministeren vil garantere, at vi vil få en teknisk gennemgang af det. Vi er også enige i, at kommunerne kan afholde nogle udgifter, hvis det er kommunen, der af hensyn til almenfærdslen kræver nogle ting. Så det er godt.

Men det store spørgsmål og det, som befolkningen selvfølgelig drøfter mest, er den her diskussion, vi har om, at hvis en vej skal overgå til at blive privat fællesvej, skal der gå 4 år, efter at vejbestyrelsen har offentliggjort, at den påtænker at træffe en sådan beslutning, og beslutningen skal træffes senest 6 år efter offentliggørelsen. Vi føler med de der borgere og synes, det er godt, at man gør noget for borgerne. For vi er enige i, at det godt kan virke som en speciel og uventet skattestigning for nogle bestemte borgere, som fremover ikke er dækket af fællesskabet. Vi kan da også godt føle med nogle af de kommuner, som har skrevet til os, og som har foretaget en langsigtet planlægning, når de lige pludselig kommer i den situation, at der skal gå 4-6 år. Men der skal ikke være tvivl om, at vi føler mest med borgerne.

Vi har også set, at der skal udfærdiges en tilstandsrapport, og at der kan klages over vejbestyrelsens afgørelser. Det synes vi er fint.

Men lad mig nu gå over til, hvad Socialdemokraterne helt konkret er utilfredse med i det her forslag. Der er jo i lovforslaget krav om, at der skal være 12 ugers høringsfrist. Det synes vi da er genialt, men vi må nok sige, at den høringsfrist, organisationer og andre fik i forbindelse med det her lovforslag, ikke tilnærmelsesvis var 12 uger. Og høringssvarene, som vi fik, fik vi den 22. Det er ikke ret mange dage siden. Selvfølgelig kaster vi alt til side for at kigge på L 48, men det er altså urimelige vilkår, både for borgere og organisationer og også for os.

Vi er umiddelbart positive over for store dele af forslaget, også efter debatten indtil videre, men vi vil dog sige, at vi først ved andenbehandlingen vil sige endeligt, hvad vi vil stemme. Før det forventer vi, at vi får en grundig teknisk gennemgang af nogle af høringssvarene, herunder specielt bemærkningen om incitamentet for ejerne til at blive medlem af en etableret grundejerforening. Hvad er det, man mener med det? Og hvad mener man med sikkerhed for, at ejere af grunde og huse på blinde sideveje skal deltage i istandsættelse af fælles tilkørselsveje osv.?

Vi har, som jeg sagde før, et ønske om at få en teknisk gennemgang af fordelene ved at vælge byreglerne i sommerhusområdet. Tronfølgeloven er vi enige om kræver to afstemninger med et valg imellem, og ændringer i grundloven kræver det også. Jeg vil sige til ministeren, at vi gerne vil have en politisk drøftelse af, om det nu er nødvendigt og helt afgørende, at der her går 4 år? Vi er enige om, at der skal gå en lang periode, så borgerne kan få lejlighed til at samle nogle penge ind, men er det helt afgørende, at der går 4 år? Det vil vi gerne have en drøftelse af med ministeren. For det er jo helt klart en indblanding i det kommunale selvstyre.

Der skal være retfærdighed i dette land, så vi vil også gerne vide, om der er nogle kommuner, som i de sidste krampetrækninger, lige før lovforslaget blev fremsat, fik lavet nogle ændringer, så offentlige veje blev fællesveje. Hvis der er det, er det jo selvfølgelig i orden, hvis de har levet op til reglerne, men har de så levet op til de regler? Det vil vi have gerne en orientering om af ministeren.

Så generelt er der mange gode ting i dette forslag, men som sagt giver vi endelig besked om, hvordan vi stemmer, efter forhandlingerne, og vi håber på nogle gode drøftelser, både med ministeren og de øvrige partier.

Kl. 11:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 11:49

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Hr. Jens Christian Lund var her sådan inde på lidt af hvert, synes jeg. Han nævnte kommunernes bekymring, han nævnte, at det var et indgreb i det kommunale selvstyre, men slog så fast, at man var positiv over for det her, fordi man jo stillede sig på borgernes side – nogle borgere, der er klemt.

Derfor er jeg noget forundret over, at der ikke kom en klar konklusion på talen, og vil spørge: Hvis Socialdemokraterne stiller sig på borgernes side, som der bliver sagt her, hvorfor kan man så ikke melde klart ud, at man støtter dette lovforslag?

K1. 11:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:50

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, at jeg synes, at jeg i hvert fald prøvede at give nogle begrundelser for det. For det første er der alt det i forbindelse med sommerhusområdet, for det andet er der nogle af høringssvarene, som vi vil have uddybet, og for det tredje har vi et behov for en politisk drøftelse af, om det lige netop her er

nødvendigt med 4 år, altså to valgte kommunalbestyrelser, der skal afgøre det

For jeg er jo enig med Enhedslisten. Jeg synes, at Enhedslisten virkelig har fat i noget her, for der er jo også andre områder, hvor det virkelig går ud over borgerne. Vil det i tilsvarende sager også kræve, at behandlingen skal ske i to forskellige valgperioder? Det vil vi gerne have en drøftelse med ministeren og partierne om, og så tager vi stilling efter andenbehandlingen. Sådan er det i et demokrati. Vi vil gerne have tingene belyst.

Kl. 11:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 11:51

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Ja, det er jeg meget enig i. Det er vigtigt, at vi får vendt og drejet hver en sten, når vi laver lovbehandling her i Folketinget. Men alligevel savner jeg en grundlæggende klar melding om, om man støtter det her lovforslag, for selvfølgelig er der noget, vi skal have belyst i udvalgsbehandlingen, bl.a. det med sommerhusejernes bekymring og andre ting. Sådan er det jo altid.

Men derfor er det alligevel utroligt, at Socialdemokraterne ikke kan komme med en klar melding, når nu man vil stille sig på borgernes side – en klar melding om, at man støtter det her lovforslag, og at man egentlig også synes, det er rettidig omhu, at det går lidt stærkt med det her netop for at standse det pres, som er på rigtig mange grundejere landet over.

Kl. 11:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:51

Jens Christian Lund (S):

Vi er helt klart på borgernes side i den her sag, og det mener jeg også at jeg har givet klart udtryk for. Til gengæld har vi også et indtryk af, at vi skal være fair. Der er andre borgere, der kommer meget mere i klemme, og nu skal jeg nok lade være med at gøre det til noget storpolitisk, men kommunerne har det dårligt økonomisk, og derfor er der jo nogle kommuner, der går til den her løsning.

Konsekvensen, hvis der skal gå 4 år, er altså, at der er 4 år, hvor vi skal finde besparelserne inden for det sociale område, inden for skoleområdet og inden for andre kerneområder. Derfor vil vi gerne stille os på alle borgernes side og se på: Er det nu nødvendigt, at lige netop ejerne af fællesveje får 4 års ventetid, hvorimod den ældre fru Hansen skal have problemet i morgen og lille Peter, der skal i skole, også skal have problemet? Så derfor mener vi seriøst, at vi skal stille os på borgernes side, og det gælder alle borgere. Men grundlæggende synes vi, det er positivt, at man er interesseret i borgernes ve og vel.

Kl. 11:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Henriette Kjær.

Kl. 11:53

Henriette Kjær (KF):

Jeg kan heller ikke forstå, at det skulle være så svært for Socialdemokraterne at tage stilling til det her lovforslag. Nu siger hr. Jens Christian Lund, at kommunerne er presset på økonomien, men vi kan vist godt blive enige om, at det er der også ganske almindelige borgere der er i den finanskrise, vi har haft, og jeg synes på ingen måde, det er rimeligt, at de skal betale for de udgifter, kommunen så fedter over på dem. Så var det måske mere rimeligt – og måske også

et socialdemokratisk princip – at man var fælles om de udgifter, der nu engang er for en kommune, nemlig at drive nogle gode kommunale veje, som vi alle sammen kører på fra tid til anden i en kommune.

Kl. 11:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:53

Jens Christian Lund (S):

Nu hørte jeg måske ikke helt efter, for jeg fik lige pludselig det indtryk, at den konservative ordfører mente, at vejene kun skulle være kommunale. Det er ikke det, jeg forstår på lovforslaget. For efter lovforslaget er det jo sådan, at det kan gå over til at blive fællesveje efter 4 år, så det, der egentlig ligger i forslaget, er, at lige netop den gruppe borgere får 4 år til at gøre sig klar til det. Vi har stor forståelse for borgerne, men til gengæld vil vi gerne have den drøftelse med Konservative og andre: Hvor er det så, kommunerne skal få pengene henne? Er det hos de ældre, er det fra skolerne, og skal de også have 4 år. før det må ændres?

Så til den diskussion vil jeg sige, at jeg jo ikke har sagt, at vi ikke bakker op om det der forslag – vi synes, der er rigtig mange positive ting i det her forslag – men vi vil gerne have den der saglige drøftelse uden at være efter hinanden om, om det nu er nødvendigt, at lige netop de sommerhusejere og villaejere osv., der bor langs nogle veje, skal have 4 års udsættelse med, at de får det.

Kl. 11:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Henriette Kjær.

Kl. 11:54

Henriette Kjær (KF):

Jamen jeg synes igen, at det her er et tydeligt bevis på, at Socialdemokraterne sætter systemet før mennesket. Altså, hr. Jens Christian
Lund taler varmt om kommunerne og deres problemer, men overhovedet ikke varmt om borgerne og deres problemer ved at få overdraget sådan en privat fællesvej. Jeg mener, det er helt i sin orden, at vi
har private fællesveje, hvis grundejerne har god tid til at forberede
sig på, at det vil det blive, og det gør vi jo med lovforslaget her, hvor
man, når man køber et hus, i kommuneplanen vil kunne se, om den
vej skal være en privat fællesvej med de udgifter, der nu følger med
til det.

Jeg synes også, det er i orden, at det, når der laves et nyt boligområde, er en af præmisserne, at der er en privat fællesvej – så ved man, hvad man har at holde sig til. Men jeg synes ikke, det er i orden, som det foregår nu, og der er jeg ked af at høre at Socialdemokraterne faktisk synes, det er i orden, ja, det faktisk er nødvendigt, for at kommunerne kan få deres økonomi til at hænge sammen, og det er jeg ikke enig i.

Kl. 11:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:55

Jens Christian Lund (S):

Jeg er ked af, hvis den konservative ordfører ikke har forstået, at vi har stor forståelse for borgerne, også i den her situation. Det er der ingen tvivl om, og jeg har jo også sagt, at vi er meget positive over for lovforslaget. Det, jeg har sagt, er, hvad kommunerne gør – og det er vel grunden til, at regeringen er kommet med det her forslag – nemlig at der er nogle kommuner, der får nogle besparelser, ved at de pålægger de enkelte borgere den her udgift, og hvis ikke kommu-

nerne kan få de besparelser her, så må de jo finde dem et andet sted, og det er den drøftelse, vi vil have.

Jeg har jo ikke sagt, at vi stemmer imod det, jeg har sagt, at der er mange positive ting i det her forslag, og vi sætter pris på alle borgerne, uanset om de bor i villa, er ældre eller er børn, og den debat vil jeg gerne have med regeringen, ministeren og fru Henriette Kjær.

Kl. 11:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:56

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Lovforslaget, som vi skal behandle i dag, er jo en revision af loven fra 1973.

Dansk Folkeparti var meget tidligt ude i den her fase at kritisere kommunernes kreativitet og mere eller mindre opfindsomme måder at finansiere store lønstigninger til kommunale chefer på. Den her måde med at tage en bestemt gruppe af borgere som gidsler og pålægge dem en ekstraskat har vi under hele forløbet syntes var usmagelig. Derfor hilser vi selvfølgelig det her lovforslag meget velkommen.

Jeg håber også, at vi kan få en lille ændring med. Man skal selvfølgelig altid billige initiativ, også fra kommuner, men vi havde jo en nordsjællandsk kommune, der nærmest stod op midt om natten for at se, om man i sidste minut kunne omgå den her regel og så redde lidt på budgettet den vej rundt. Det håber jeg vi får ændret, således at de borgere også får glæde af det her nye lovforslag.

Det er ikke rimeligt, at man overdrager gamle hullede veje. Jeg ville godt se kommunerne, hvis vi fra statens side sagde: Vi har en masse hullede statsveje, og i stedet for at renovere dem synes vi, vi vil overdrage dem til kommunerne. Det ville kommunerne sikkert blive vældig glade for. Så det her er rigtig godt.

Med hensyn til et 4-års-varsel synes jeg modsat hr. Jens Christian Lund, at det er et ganske rimeligt varsel at give.

Jeg er imødekommende over for hr. Jens Christian Lunds idé om, at vi får en teknisk gennemgang, for der er selvfølgelig også facetter i det her, som vi alle sammen måske bør blive klogere på. Det ændrer ikke på Dansk Folkepartis indstilling om at stemme ja til det her lovforslag. Vi har ikke behov for at vente til hverken anden eller tredje behandling, før vi kan udtale os om det. Men det er selvfølgelig et spørgsmål om, hvis interesser man varetager.

Så vil jeg godt lige angribe hr. Jens Christian Lund en lille smule for at gå ind og sige, at det er et spørgsmål om, om man skal ned-klassificere nogle veje eller spare på ældreområdet og på skoler. Der er altså at blande pærer og æbler sammen, er jeg nødt til at sige. Vi støtter det varmt.

Så er der tilstandsrapporten, som skal udarbejdes for at dokumentere, at vejen er i god stand. Oven i købet er der så givet mulighed for at klage til Vejdirektoratet, hvor man så kan få en uafhængig vurdering. Lige nøjagtig omkring det punkt synes jeg det er meget vigtigt, vi får fastlagt nogle helt klare kriterier for, hvordan standen for en vej skal være, og hvad det er, der skal være i sådan en tilstandsrapport, så vi får nogle klare linjer, for ellers kunne jeg forudse mange forskellige måder at vurdere det her på ude i kommunerne. Det ville give et hav af klager til Vejdirektoratet. Så det er vigtigt, at vi får nogle klare retningslinjer omkring det.

Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 11:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Der er tid for pause nu. Efter pausen starter vi med korte bemærkninger til hr. Kim Christiansen som ordfører, og den første, der får en kort bemærkning efter pausen, er fru Anne Baastrup.

Jeg skal her udsætte mødet til kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 11:59).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Mødet er åbnet igen. Der er en kort bemærkning fra fru Anne Baastrup til hr. Kim Christiansen.

Kl. 13:00

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan forstå på hr. Kim Christiansen, at det her lovforslag til fulde lever op til Dansk Folkepartis ønsker til vejlovgivningen. Jeg vil godt høre, hvilke overvejelser man havde, dengang man i forbindelse med kommunalreformen besluttede, at amtsvejene skulle nedlægges. Nogle af dem skulle være statsveje, andre skulle være kommunale veje, og så var der nogle, der skulle være fællesveje. Hvad var det for nogle præcise overvejelser, Dansk Folkeparti gjorde sig dengang, når man nu 5 år efter kommer med sådan en lidt hovsaagtig lovgivning?

Kl. 13:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:01

Kim Christiansen (DF):

For det første synes jeg jo ikke, at der er noget hovsaagtigt i den her lovgivning, vi behandler i dag. Og det har som sådan heller ikke noget at gøre med kommunesammenlægningerne og den fordeling af de amtslige veje. Det gav ligesom sig selv, at de skulle fordeles, for eftersom man nedlagde amterne, var der ingen mening i at have amtsveje. På det tidspunkt var jeg hverken kommunalordfører eller trafikordfører, så jeg har ikke siddet med i de forhandlinger, og det ville derfor være helt urimeligt af mig at begynde at komme med en tilkendegivelse af, hvorfor man fordelte vejene, som man gjorde.

Kl. 13:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 13:01

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil så spørge: Hvad er så årsagen til, at der er forskellige typer af ikrafttrædelser i den her lovgivning, hvis det er sådan, at det ikke skal opfattes som en hovsalovgivning? Hvad er årsagen til, at der ikke er lavet økonomiske beregninger af lovforslagets konsekvenser? Og hvordan kan det være, at Kommunernes Landsforening skriver i deres høringssvar, at de stort set ikke har fået det til høring, og at de slet ikke har haft mulighed for at beregne, hvad det kommer til at koste kommunerne?

Kl. 13:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:02 Kl. 13:05

Kim Christiansen (DF):

Med hensyn til, hvad det koster kommunerne, kan man jo direkte aflæse det i kommunernes budgetter. Man kan jo direkte aflæse ud af deres budgetter, hvem der har budgetteret med at nedklassificere veje til private fællesveje, så det er jo ikke helt korrekt, at der ikke findes tal for det. Jeg skal ikke kunne sige, om man har samlet tallene for samtlige 98 kommuner i Danmark ind, eller om man ikke har haft behov for det. Men det her handler jo primært om at få lukket et hul og en smutvej for kommunerne til at pålægge enkelte borgere en ekstraskat, nemlig til de grundejere, der i givet fald vil bo på de her veie

Kl. 13:02

$\textbf{F} \\ \textbf{\textit{ø}} \\ \textbf{\textit{rste}} \\ \\ \textbf{\textit{næstformand}} \\ \\ \textbf{(Mogens Lykketoft):} \\$

Der er en kort bemærkning fra hr. Jens Christian Lund.

Kl. 13:03

Jens Christian Lund (S):

Ordføreren nævnte nu her, at det er en ekstra skat, som bliver pålagt nogle. Det sagde jeg også, så der er vi enige.

Når jeg nu hører den anden side af salen argumentere for, at der skal gå 4 år, hører jeg, at man siger, at kommunerne kun må nedlægge offentlige veje og gøre dem til fællesveje af trafikale grunde, ikke af økonomiske grunde. Så kommunerne sparer ikke noget ved det.

Når jeg så spørger, hvorfor der skal gå 4 år, og hvorfor vi ikke kan nøjes 2 år, siger den samme gruppe tværtimod, at det er, fordi borgerne skal samle en masse penge sammen, fordi det bliver så dyrt at have de fællesveje. Hvorfor bliver vejene lige pludselig så eventyrlig dyre, når de bliver fællesveje? Var der ikke de samme udgifter, da de var kommunale veje?

Kl. 13:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:03

Kim Christiansen (DF):

Jeg kan høre, at vi er enige på mange områder – det er vi jo generelt. Nu skal jeg ikke stå til regnskab for hele den borgerlige gruppes holdning til det her, men i Dansk Folkeparti har vi vurderet, at 4 år er en passende frist at give de her grundejere i forbindelse med overtagelsen af vedligeholdelsen af en vej.

Med hensyn til økonomien i det er jeg da helt enig i, at det da sandsynligvis koster det samme at fylde huller op i en vej, uanset om det er private, der gør det, eller kommunen, der gør det. Vi synes bare ikke i Dansk Folkeparti, det er rimeligt, at man pludselig nedklassificerer veje og dermed pålægger enkelte grupper af borgerne en ekstra skat og en ekstra udgift.

Kl. 13:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jens Christian Lund.

Kl. 13:04

Jens Christian Lund (S):

Jeg er glad ved, at hr. Kim Christiansen erkender, at det er af økonomiske grunde, at mange af kommunerne gør det, at de går fra offentlige veje til fællesveje. Jeg har også konstateret, at ordføreren er helt enig i, at det ikke gør noget, at vi roder os ind i det kommunale selvstyre. Så der kunne da godt være mange andre områder, hvor vi fremover ville kunne foreslå, at Folketinget skulle til at rode sig ind det kommunale selvstyre. Jeg håber ikke, det er det, der er formålet med Dansk Folkepartis og regeringens forslag her.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:05

Kim Christiansen (DF):

Generelt er vi store tilhængere af det kommunale selvstyre, men der, hvor kommunerne misbruger deres selvstyre, er vi så fra statens side forpligtede til at gribe ind. Og det er det, vi gør med den her lovgivning, og det har Dansk Folkeparti det rigtig godt med.

Kl. 13:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører for SF. Kl. 13:05

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Det her er faktisk et ret kompliceret lovforslag, og derfor synes jeg, det er en rigtig god idé og et godt forslag, hr. Jens Christian Lund er kommet med, nemlig at vi skal have en teknisk gennemgang. Altså, det kan godt være, hr. Kim Christiansen ikke mener, det er en hovsalovgivning, men hele forløbet, hvornår lovforslaget kom i høring – alene det forhold, at det bliver fremsat den 5. november, og at man samtidig med det sender det i høring – viser for mig at se, at det er en hovsalovgivning. Det her er for nogle kommuner et spørgsmål om rigtig mange penge, som de har inkorporeret i deres budgetter. Derfor kommer det til at få konsekvenser for de borgere, som ikke kan få andre ydelser, som ikke kan få en bedre ældreomsorg. Det er også det, vi tager stilling til.

Jeg synes også, det er fantastisk, at man kan komme med et lovforslag, som vi ved og som hr. Kim Christiansen netop har sagt koster penge. Det koster jo kommunerne de manglende indtægter, de ville kunne få ved at ændre på vejene. Ja, selvfølgelig gør det det. Hvordan kan man så have et lovforslag, hvor der står, at der ingen økonomiske konsekvenser er for kommuner og stat og regioner? Hvis det ikke er lovsjusk, ved jeg ikke, hvad lovsjusk er.

Samtidig har hr. Jens Christian Lund jo også pointeret, hvilke konsekvenser det får for sommerhusejerne. Hvad er det for nogle veje, der bliver omfattet, og hvilke bliver ikke omfattet?

Fru Henriette Kjær stillede jo et ganske, ganske begavet spørgsmål: Jamen er vi ikke enige om, at når man nu laver et nyt parcelhusområde, siger man så: Dette er en privatvej, den får I? Ja, men hallo, hvor svært kan det være?

Men der ser jeg så bare, at De Konservative på en eller anden måde, har jeg oplevelsen af, har en politik, der går på ligebehandling af forskellige mennesker i kommunen. Vi ved jo, at der er kommuner, hvor man traditionelt har haft fællesveje, og hvor man altid har kørt efter det system, og andre kommuner, hvor man altid har kørt efter det kommunale system, og de her kommuner skal jo harmonisere deres regelgrundlag. Hvad med den ligebehandling af borgere, de borgere, der altid har haft en kommunalvej, og de andre, der altid haft en fællesvej? Skal man ikke prøve på en eller anden måde at give kommunerne en mulighed for at tænke lidt langsigtet?

Det, der er sket her, er, at der har været nogle avisartikler i, øh, nogle aviser, og på den baggrund har regeringen, transportministeren, besluttet, at nu retter vi lige det op, således at vi ikke længere kan se nogen som helst historier om, at der er huller i vejene, og at private lodsejere får udleveret de veje. Jamen så lad os da tage fat i det. Lad os da ligestille den kommunale ret til at få en ordentlig vej, når en fællesvej bliver til en kommunalvej, og så sige til kommunen: Hvis det er sådan, at I laver en fællesvej her, skal den også være i orden. Hvor svært kan det være?

Man gør det her under dække af, at det er en administrativ lettelse. Jeg gad nok se, hvad det så er, der kommer ud af det, når transportministeren vil lave noget, der er administrativt besværligt. Dette er administrativt bøvlet.

Jeg vil naturligvis have at vide, hvor mange ekstra timer DJØF og kommunerne skal bruge til at regne ud, hvad det her kommer til at koste. Hvordan kan det være, at man kan komme med et lovforslag, som man siger er økonomisk fuldstændig neutralt, når vi ved, og hr. Kim Christiansen er jo enig, at det i det næste par år kommer til at koste kommunerne penge, som de har indkalkuleret i den her nulvækst? Kommunerne skal naturligvis DUT'es for det. Hvordan kan vi have en regering, der nægter at DUT'e kommunerne for noget, de konkret har af udgifter, og som de kan påvise?

Vi vil gerne give folk, der er lodsejere, mulighed for at tænke sig om, når de skal overtage en vej, mulighed for at få en tilstandsrapport. Selvfølgelig vil vi gerne det, men vi vil også gerne sikre, at der er ligebehandling mellem forskellige borgere fra forskellige kommuner. Vi vil gerne have sikkerhed for, fordi der har været lovsjusk – og det er notorisk, at der er lovsjusk – at vi får en teknisk gennemgang, således at vi kan komme det hele igennem stille og roligt og med et smil og et muntert glimt i øjnene. For det her berører mange mennesker, og det berører mange kommuner.

Så derfor ser vi fordomsfrit og åbent på noget lovsjusk, og vi skal nok hjælpe, i det omfang det overhovedet kan lade sig gøre, med at få det her lovforslag til at fungere.

Kl. 13:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Henriette Kjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:10

Henriette Kjær (KF):

Man må da sige, at fru Anne Baastrup er hudløst ærlig – hudløst ærlig – i forhold til at kommunerne har brugt det her som en pengemaskine. Der er ingen vejtekniske argumenter for, hvorfor man skulle udlægge en kommunevej til en privat fællesvej. For fru Anne Baastrup og SF handler det her om, at kommunerne skal have nogle penge i kassen.

Så bruger fru Anne Baastrup argumentet om, at det kommer til at gå ud over alle mulige andre i kommunen, folk, der skal deres børn i daginstitutioner og skoler osv. Ja, hvad så lige med dem, der får overdraget den hullede vej? Hvad med dem? Det er ligegyldigt med dem, kan jeg forstå, og det vil jeg gerne bede om fru Anne Baastrups holdning til.

Kl. 13:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Anne Baastrup (SF):

Det ville passe sig og klæde fru Henriette Kjær, at hun hørte efter, hvad det var, jeg sagde. Jeg sagde, at jeg gerne vil have ligestilling mellem de krav, der er, når nogen overtager en kommunal vej, og de krav, kommunen kan stille til den vej, som kommunen overtager, så det har jeg svaret på. Der skal være ligestilling der. Folk skal ikke have en hullet vej.

Men hvis det var sådan, at fru Henriette Kjær måske i højere grad havde interesseret sig for, hvad grundlaget var for, at vi overhovedet står med det her nu, ville hun vide, at det er kommunalreformen. Det er, fordi der var nogle amtsveje, der skulle gøres til kommuneveje, og nogle kommuneveje, der skulle gøres til fællesveje, og man i øvrigt skulle have harmoniseret hele området.

Hvorfor skal man ikke give kommunerne mulighed for, når de nu har gravet sig ned i alle de her mange forpligtelser og så kommer i

gang med deres veje, at sige: Hvad gør vi her? Hvordan kan det være, man i den ene kommune har en kommunal vej og i den anden en fællesvej – i de gamle oprindelige kommuner? Hvorfor må man ikke som kommune stille og roligt ligestille det? Hvorfor ikke tage udgangspunkt i de problemer, der er reelle, i stedet for nogle avisoverskrifter?

Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Henriette Kjær.

Kl. 13:11

Henriette Kjær (KF):

Man må som kommune lige præcis godt stille og roligt ligestille. Med det her lovforslag bliver det nemlig sådan, at det skal være en del af kommuneplanen, så man som borger stille og roligt ved, hvad man skal indstille sig på, og kan tilpasse sine forhold til det.

Nu ser vi jo, at mange grundejere skal ud at bruge flere tusinde kroner på at asfaltere en vej, de har fået overdraget. De skal ud nu, hvor det sner, og bestille snerydning osv. Jeg synes kun, det er rimeligt, at det foregår stille og roligt, og det er det, lovforslaget her lægger op til.

Jeg må sige, at jeg simpelt hen er lidt chokeret over, at SF ikke kan se, at det her er et gode for borgerne, der pludselig får overdraget en vej, hvor de altså skal finansiere alt vedligehold. For det er da rigtigt nok, at vi med lovforslaget her også rydder op i, at man ikke kan få overdraget en hullet vej. Men det har man jo kunnet indtil nu, og det er jo derfor, det sker hver eneste dag her i forbindelse med budgetplanlægningen, at kommunerne udlægger en hullet vej til en privat fællesvej.

Så vil jeg lige slutte af med at sige, at det her intet har med kommunalreformen at gøre. Der fik kommunerne ganske vist overdraget nogle amtsveje, men med medfølgende penge.

Kl. 13:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Anne Baastrup (SF):

Nu var fru Henriette Kjær ganske vist familieminister, tror jeg nok, på det tidspunkt, men det er rent faktisk sådan, at der er kommuner, som har haft en bestemt tradition med at have kommunale veje, og andre, som har haft fællesveje. Det, man fra kommunernes side nu har ønsket, er at harmonisere. Og vi vil gerne støtte, at man får ligestilling af de krav, der stilles til den vej, der overdrages, uanset om det er kommunen, der overdrager til de private, eller vice versa.

Men jeg vil gerne have gennemgået det her lovforslag, således at vi ikke pådutter kommunerne ekstraordinært bureaukratisk bøvl, blot fordi man fra skiftende transportministres side ikke har taget det her alvorligt på et tidligere tidspunkt. Det er klart, at vi skal have samlet den her lovgivning, og det er fint, vi får et samlet overblik, men at lave hovsalovgivning på den her måde på baggrund af en interessekonference, der var tilbage i 2009, og så vupti finde ud af, at nu skal det ordnes, er altså ikke god lovteknik. Det er ikke en god måde at behandle de borgere på, som har en berettiget forventning om, at det her bliver taget alvorligt.

Så lav da den der lille bestemmelse om, at nu skal det i øvrigt være sådan, at når man afleverer en vej, skal den være i orden. Og lad os da se det her samlet, således at vi får ordentlig lovgivning om private fællesveje.

Kl. 13:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kim Christiansen for en kort bemærkning.

Kl. 13:14

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Hele den socialistiske tankegang går jo bl.a. ud på lighed for mennesker, og så vil jeg da gerne spørge fru Anne Baastrup, om fru Anne Baastrup mener, at det er lighed, at nogle lodsejere – i det her tilfælde velbjærgede husejere, som godt nok også er lidt belastet af finanskrisen og faldende boligpriser – skal stå for skud, og om det ikke er en urimelighed, at det er dem, der skal stå for skud, for at kommunen kan finde nogle penge, som de så kan putte i forskellige projekter.

Nu bliver jeg jo så taget til indtægt for noget, som jeg ikke har sagt. Det er jo heller ikke ukendt for nogen, at SF og Dansk Folkeparti sikkert regner forkert, men hvordan kan det være en udgift for en kommune, at de har en kommunal vej, som de har vedligeholdt indtil nu, og det, vi sådan set pålægger dem, er at blive ved med at vedligeholde dem? Hvordan kan det være en ekstra udgift for kommunen? Det har jeg svært ved at se.

Kl. 13:15

 $\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Ordføreren.

Kl. 13:15

Anne Baastrup (SF):

Jeg tog bare fat i, hvad hr. Kim Christiansen sagde i sit eget svar til mig. Grunden til, at kommunerne brokker sig, er, at de har indarbejdet det i deres fremtidige budgetter i et forsøg på at ligestille de forskellige lodsejere i den ene og den anden ende af kommunen. Det kommer til at koste kommunerne penge. Der synes jeg, at ordentlig lovgivning ville indebære, at det, når vi nu har de der økonomiske analyser af konsekvenserne af lovgivningen, så også stod. Kommunerne påstår, at det koster x antal hundrede millioner kroner, men det mener transportministeren ikke er tilfældet. Men kommunerne har slet ikke haft lejlighed til, de har ikke haft mulighed for at undersøge det, og det skriver de jo også i deres høringssvar.

Jeg må sige til hr. Kim Christiansen, at vi gerne vil sikre borgerne nogle gode, ordentlige veje. Vi vil gerne sikre, at de ikke får nogen hovsaregninger, og jeg vil også gerne sikre, at vi ikke igen, igen igen skal lave hovsalovgivning, fordi man ikke har taget fat om det her problem allerede under kommunalreformen eller i hvert fald snarest derefter, da man kunne se, at kommunerne havde problemer med at få lavet den fordeling, som vi jo alle er interesserede i: Fællesveje, der ikke bruges til gennemkørsel, skal være fællesveje og ikke kommunale veje. Tilsvarende er der nogle fællesveje, der skal være kommunale veje, når man kan se, at der er en stigning i trafikken.

Kl. 13:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 13:16

Kim Christiansen (DF):

Jeg har bare svært ved at forstå logikken i fru Anne Baastrups svar, nemlig at det her skulle være en ligestilling af borgerne i kommunen, altså at nogle lodsejere skal betale for vedligeholdelse af vejene, mens andre ikke skal. Men sådan kan man jo ligestille på mange forskellige niveauer.

Det, jeg egentlig ville spørge til, for nu er der jo blandet både skoler, ældrepleje osv. ind i det, er, hvor mange små skoler og hvor mange plejehjem og hvor mange hjemmehjælperstillinger fru Anne Baastrup har forestillet sig, at det, at enkelte lodsejere skal pålægges en ekstraudgift, ville kunne redde rundtomkring i de danske kommu-

ner. Og endelig, ville det så også være rimeligt, at det var enkelte lodsejere, der skulle finansiere den udgift?

Kl. 13:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:17

Anne Baastrup (SF):

Nu har Kommunernes Landsforening jo skrevet i deres høringssvar, at de ikke har haft tid til at lave de økonomiske beregninger. Vi ved, at der er nogle kommunale veje, der skal nedklassificeres til fællesveje, fordi trafikken har ændret sig og der simpelt hen ikke længere kører biler der. Vi ved, at kommunerne stille og roligt har arbejdet på det her område siden den interessekonference tilbage i 2009. Hvis det var sådan, at vi havde en regering, der tænkte lidt ud over, hvad der står i overskrifterne i aviserne, havde man fra regeringens side taget det her spørgsmål op og lavet en egentlig gennemarbejdet, ordentlig lovgivning med økonomiske konsekvenser og hensyn både til de borgere, der har behov for at komme af med en kommunal vej og få en fællesvej, plus de borgere, der skal have en kommunal fællesvej, i stedet for den her hovsalovgivning. Det synes jeg ikke er værdigt for folkestyret.

Kl. 13:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Henriette Kjær som konservativ ordfører.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Henriette Kjær (KF):

Jeg vil gerne takke transportministeren for dette forslag, for det er et lovforslag, der i høj grad er brug for – desværre. Desværre, fordi kommunerne har brugt deres mulighed for at nedklassificere de offentlige kommuneveje til private fællesveje med det ene formål at spare nogle penge. Men når kommunen ikke længere skal bruge pengene på at vedligeholde en vej, som så blot overdrages til grundejerne, er det jo grundejerne, der skal betale for vedligehold af vejen. Det har betydet, at mange grundejere de senere år er blevet udstyret med en vej, de intet ønske har haft om at få, som de skal betale for ny asfaltering på, sørge for snerydning på, og hvad der ellers følger med, og det kan hurtigt blive til udgifter på mange tusinde kroner.

Vi mener, at en sådan fremgangsmåde er fuldstændig uacceptabel, men den er desværre i samklang med den nuværende lovgivning, og derfor har vi Konservative ønsket en ændring af loven om private fællesveje, så vi får standset strømmen af disse private vejgaver

Med det lovforslag, vi behandler her, vil en omklassificering af veje kun ske med et langt varsel, så det ikke kommer som en tyv om natten efter en budgetlægning. Det sikrer vi ved at stille krav om, at omklassificering af veje skal være en del af kommuneplanen, altså den langsigtede planlægning, som nuværende grundejere og kommende købere af huse kan forholde sig til. Lovforslaget her sikrer også, at der kun kan overdrages veje, der er i en ordentlig vedligeholdelsestilstand, så grundejerne altså ikke skal starte med at have store udgifter til vedligehold.

Lovforslaget præciserer også, at kommunerne nu kan stå for driftsudgifterne til gadebelysning og afvanding. Det har de ikke mulighed for i dag, så det er en klar afklaring og præcisering, det her lovforslag bærer med sig.

De veje, der allerede i dag er private fællesveje eller vil blive det i fremtiden, kan have nogle problemer med organisering af de praktiske forhold, der følger med ved overdragelsen af en vej. Der skal jo bestilles asfaltarbejde, når huller skal lappes, og nu hvor vi har fået

snevejr udenfor, skal der også ryddes sne, og det kræver, at alle bidrager økonomisk til at dække disse udgifter. Den mest naturlige model er naturligvis, at det er grundejerforeningen, der forestår dette arbejde, men der er jo ikke foreningstvang i Danmark, og det ønsker jeg heller ikke der skal være, og jeg tror, vi i udvalgsarbejdet bliver nødt til at se på en ubureaukratisk model, således at alle grundejere bidrager til fællesudgifterne. Hvis enkelte grundejere ikke vil betale, er det ikke rimeligt, at resten af grundejerne skal ud at føre et civilt søgsmål. Der bør være en nemmere metode at løse det problem på, og jeg kan ikke umiddelbart af lovforslaget se, hvordan vi præcis gør det. Så det kan vi muligvis få præciseret, eller også må vi prøve at finde ud af det på en eller anden måde. Det er i hvert fald vigtigt, at det bliver nemt at inddrive de penge, hvis der skulle være nogen, der ikke kan se ideen i at bidrage til fællesskabet.

Men som sagt er det et meget nødvendigt og godt lovforslag, som vi Konservative stemmer for. Tak.

Kl. 13:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Johs. Poulsen som radikal ordfører.

Kl. 13:21

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Der er tale om et meget nødvendigt lovforslag, siger den konservative ordfører lige afslutningsvis på talerstolen her. Det synes jeg nu nok man kan diskutere. Jeg synes også, når man har overhørt debatten under lovforslagets første behandling, at der egentlig kom mange interessante synsvinkler ind, der i hvert fald giver anledning til, at man godt sådan mere principielt kan diskutere, om det netop er et meget nødvendigt lovforslag.

Der foregår jo mange ting i kommuner, som man i den her Folketingssal kan være enig eller uenig i. Der foregår takstforhøjelser på daginstitutioner. Der foregår skolenedlæggelser, der bagefter medfører dannelse af privatskoler, hvor borgere får en udgift til det. Og der foregår rigtig mange ting, som man i Folketinget jo, hvis man selvfølgelig ville, kunne forholde sig til. Desværre er det også sådan, at der gennem de senere år har været en stærkere og stærkere tendens til, at man begynder at føre kommunalpolitik i den her sal og har rigtig travlt med at føre kommunalpolitik – formodentlig af mangel på andet at beskæftige sig med.

Det synes vi fra radikal side faktisk er ret kedeligt, men det er jo altid sådan, når man laver forandringer, som har økonomi indblandet, at der selvfølgelig er forskellige interesser, der skal vejes op mod hinanden, og at man diskuterer fra forskellige udgangspunkter. Men det principielle i den her sag er jo, hvem det er, der skal diskutere det. Ja, set med vore øjne er det kommunalbestyrelsen, der må diskutere med sine borgere, når man laver ændringer på det grundlag, der findes af forskellig karakter.

Vi er selvfølgelig ikke uenige i, at det skal foregå på et ordentligt og sobert grundlag. Så det er ikke den diskussion, men vi er uenige i, at det ikke er sådan i dag, at der er spilleregler for, hvornår man kan omklassificere veje fra en kategori til en anden. Det var der jo også før mellem staten og amterne og amterne og kommunerne, og i dag er der mellem staten og kommunerne, ligesom der er mellem kommuner og private i forhold til private fællesveje. Vi synes, den debat hører hjemme i kommunalbestyrelsen i en demokratisk debat mellem borgerne og kommunalbestyrelserne og partierne lokalt om, hvordan man skal indrette sig.

Lovforslaget i dag synes vi har et præg af populisme, hvor man med afsæt, som også SF's ordfører sagde, i nogle enkelte avisartikler, hvor der bliver bragt én synsvinkel til torvs, vælger at lave meget hurtige lovindgreb, hvor man så – og det blev vist karakteriseret af SF's ordfører som lovsjusk – laver lovgivning, hvor vi må sige, at der ikke gives meget tid til, at de parter, der er involveret, kan sige

noget grundlæggende og fornuftigt om det. Der gives ikke meget tid til at reagere, og man kører noget igennem, som er meget ensidigt belyst fra én synsvinkel.

Flere af ordførerne, specielt Venstres ordfører, brugte rigtig mange gange udtrykket: Vi stiller os på borgerens side. Det lyder rigtig godt. Hvem stiller sig ikke på borgerens side, når der er konflikter med et eller andet ubeskriveligt offentligt organ, som i det her tilfælde er kommunerne? Det lyder godt at stille sig på borgerens side, men det er rigtigt, som også påpeget af fru Anne Baastrup, at når man så flytter penge fra nogle til nogle andre, ja, så har det selvfølgelig konsekvenser andre steder. Derfor er det naturligvis sådan, at når kommunerne i deres planlægning også har haft det her spørgsmål inde, bl.a. med afsæt i harmoniseringer i forbindelse kommunesammenlægningerne, ja, så har det selvfølgelig betydning også for de budgetter, som de opererer med, hvis de forhindres i den mulighed, og så går det selvfølgelig ud over andre indsatser, som man havde regnet med kunne gennemføres for de penge, som skulle komme ind på det her område. Så det er noget sludder at sige, at man stiller sig på borgerens side. Det, det betyder, er, at man stiller sig på nogle grundejeres side i en bestemt situation til fordel for dem, men imod nogle andre.

Det er der, hvor jeg synes og vi i Det Radikale Venstres synes, at den diskussion, når det vedrører forhold af den her karakter, hører hjemme i kommunalbestyrelserne. Den hører hjemme på lokalt plan i en demokratisk diskussion der. Faktisk burde det være hjerteblod i sammenhængen.

Men det her forslag er endnu et eksempel på, at man på Christiansborg meget, meget gerne vil føre kommunalpolitik. Vi synes ikke, at det er en særlig behagelig tendens, så vores tilgang til behandlingen i udvalget vil derfor også være stærkt kritisk over for, om det er noget, som bør nyde fremme.

Så morede jeg mig lidt over – det kan være, vi hører mere om det, når Enhedslistens ordfører kommer herop om lidt – at Enhedslistens ordfører i sit første spørgsmål morede sig lidt over, at det her jo i virkeligheden er noget, der lægger vanskeligheder ud for en privatisering. Det er også rigtigt, at det jo sådan set er det. Det bliver vanskeligere at privatisere på et område, og det synes jeg da egentlig et eller andet sted også er interessant. Når fru Henriette Kjær siger, at det her er et meget vigtigt lovforslag, og at det er meget vigtigt for De Konservative, så er det altså tilsyneladende, fordi det lige nøjagtig er den her gruppe, der er tale om der ikke må blive udsat for en privatisering.

Set med radikale øjne er der jo ikke noget galt i, at der i et lukket vejsystem, hvor man ikke har gennemkørende trafik, hvor man ikke har kollektiv trafik, hvor man ikke har betjening af daginstitutioner eller noget lignende, er en gruppe af mennesker, som selv står og har ansvaret for det, der er deres infrastruktur. Det behøver der ikke at være noget forkert i overhovedet, og sådan er det jo også i rigtig mange af de nye udstykninger, som laves. Så det er lidt morsomt at høre, hvordan positionerne sådan kan skifte, alt afhængigt af hvilke grupper der er tale om.

Pointen er igen fra vores side, at den her diskussion hører hjemme på lokalt plan.

Kl. 13:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Henriette Kjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:27

Henriette Kjær (KF):

Først vil jeg bede hr. Johs. Poulsen om at forholde sig til det faktum, at der er forskel på det her og på, at man skærer ned i en daginstitution eller lukker en skole. Der vil jo stadig væk være et undervisningstilbud til de her elever, og man vil som forældre ikke opleve at skulle betale mere for at have sit barn gående i skole. Det er rigtigt, at kom-

muneskatten på sigt kan stige, hvis man skal til at lave friskoler i stedet for at have offentlige folkeskoler. Men det her rammer jo direkte: Hvis en kommune udlægger en kommunevej til privat fællesvej og vejen ikke er vedligeholdt, vil hr. Johs. Poulsen så ikke anerkende, at det kan påføre den enkelte grundejer udgifter på 25.000-30.000 kr. sådan lige fra den ene dag til den anden, som man altså skal betale? Og jeg ved ikke, om det sådan er normalt, at man fra radikal side mener, at folks privatøkonomi da sagtens kan bære det.

Kl. 13:28

Johs. Poulsen (RV):

Hvis det var den indgangsvinkel, der skulle styre al lovgivning herinde, ville der jo blive nok at tage fat på, for folk kommer ud for begivenheder gennem et liv, hvor deres økonomiske vilkår ændres – også som følge af beslutninger fra det offentlige. Tag bare hele bilområdet, her kommer man ud for det.

Jeg vil da sige, at jeg tror, der findes forældre, familier i små landsbyer, hvor man får nedlagt sin folkeskole, der oplever det som en nødvendighed at have en skole i området, og som derfor føler sig tvunget til – fordi det offentlige tilbud forsvinder – at betale for en privat ordning i stedet for og derfor pålægges en udgift. Der har jeg bare ikke hørt at De Konservative har været ivrige, når folk på den måde rammes direkte eller indirekte af lokale beslutninger. Og jeg skal skynde mig at sige, at jeg også mener, det bør være lokale beslutninger, at det bør være noget, som indgår i den demokratiske dialog lokalt, ligesom det her bør være det.

Jeg er ikke uenig i, at det skal foregå på et sobert grundlag; det tror jeg også jeg indledte med at sige. Det mener jeg faktisk også de allerfleste kommuner kan håndtere, men nu har de jo ikke haft meget lejlighed til at kunne give et høringssvar, så vi har faktisk ikke rigtig kunnet få at vide, hvad de rent faktisk sådan mere principielt mener om sagen her i forhold til de steder, hvor der er trukket eksempler på kommuner frem. Mit kendskab til virkeligheden er, at når man kommer et par spadestik ned under avisoverskrifterne, ser verden som regel helt anderledes ud, end den gør i avisoverskrifterne, og det tror jeg også gælder i det her tilfælde. Jeg kunne aldrig finde på at tro, at det specielt lige er i nogle Venstrekommuner eller konservativt styrede kommuner, man er særlig dårlig til at håndtere det her.

Kl. 13:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Henriette Kjær.

Kl. 13:30

Henriette Kjær (KF):

Nu har jeg faktisk ikke læst om det her i nogen avis, før jeg selv har taget det op over for en avis, for jeg har fået henvendelser fra borgerne, og det plejer jeg at tage meget seriøst – men lad nu det ligge.

Det, jeg vil spørge om, er, at hr. Johs. Poulsen omtaler det faktum, at han ikke kunne se noget forkert i, at man sådan inden for et lukket system betalte for de veje, man selv kørte på. Men sådan er virkeligheden ikke. Det, vi har fået fortalt og kan se, er jo, at der kan ligge offentlige institutioner på en privat fællesvej. Der kan ligge en daginstitution, så der dagligt kommer kørende 50 forældre, der skal aflevere børn. Der må jeg igen spørge: Synes hr. Johs. Poulsen virkelig, det er rimeligt? Det er jo ikke lukkede systemer, det her foregår i, og det er derfor, der nu er behov for et lovindgreb.

Kl. 13:30

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Ordføreren.

Kl. 13:30

Johs. Poulsen (RV):

Det står forhåbentlig tydeligt og klart, at der efter vores mening ikke er behov for et lovindgreb, men at der er behov for, at man fører en sober og ordentlig diskussion lokalt om, hvad vilkårene for overdragelse er på grundlag af de spilleregler, der findes i dag. Det er et afsæt, der normalt betyder, at man i lukkede vejsystemer, hvor man ikke har kollektiv trafik, og hvor man ikke har gennemkørende trafik, har den mulighed at gå ind i en dialog omkring det og ændre på forholdene. Og det sker jo.

Det sker også den modsatte vej, hvis der sker statusændring for nogle af de her områder. Det er faktisk ret almindeligt, at sådan noget er foregået over en årrække. Men så er der det særlige forhold lige nu, at der som følge af kommunalreformen med kommunesammenlægninger – som jeg kunne forstå at fru Henriette Kjær ikke mente havde nogen som helst betydning i sammenhængen her, men det har den jo altså – er nogle steder, man gerne vil harmonisere på det her område, og det er man så i gang med.

Så kommer fru Henriette Kjær og siger: Det ved jeg bedre, det skal jeg nok bestemme hvordan man skal gøre i x kommune på dette felt. Det er jo at gribe direkte ind i noget, der burde være en kernekommunal kompetence, og det tror jeg egentlig også sådan nogle værdipolitiske borgerlige synes et eller anden sted.

Kl. 13:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den radikale ordfører. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg må indrømme, at jeg er blevet en lille smule rundtosset under den her debat. Det startede faktisk allerede i morges, da jeg læste i Jyllands-Posten, at regeringen havde det klare mål, at private plejehjem skulle spille en større rolle i sektoren. Jeg har også forstået, at Venstre har formuleret sig på en sådan måde, at man i grunden burde kunne lade alting overtage af private aktører – måske med undtagelse af politi, hær og domstole.

Så kommer det her forslag, som på mange måder kunne være skabt på Enhedslistens kontorer i Provianthuset. Det er nemlig et forslag, der starter med at sige, at hvis man vil gennemføre privatisering af det her meget, meget vigtige område – meget, meget vigtige område – kan kommunalbestyrelsen beslutte det, og derefter skal der gå 4 år, før det kan effektueres, så der kan blive rigtig god tid til en grundig folkelig debat, og så det kan blive hovedtemaet i en kommende valgkamp.

Det synes jeg er en rigtig god idé, og derfor støtter vi det også. Vi har en række forslag til, hvordan man kunne udvide det til andre områder, som efter vores opfattelse er mindst lige så betydningsfulde, men det vil vi vende tilbage til.

Det andet er, at man siger, at der på det her område er kommet den uskik, at kommunerne har brugt privatiseringen til at spare. Det må ikke ske; det vil man ikke se på det her område. Man er godt nok kommet til at skrive på sin hjemmeside, at det må kommunerne godt, men det var en fejl. Det er nu blevet rettet, skriver man så opmuntrende i høringsnotatet, og det er jo godt, at der i hvert fald i den her sag ikke længere står fejlagtige informationer på Transportministeriets hjemmeside.

Jeg synes jo, det er rigtig godt tænkt, at regeringen siger til kommunerne, at de skal holde op med at tro, at de skal privatisere og den slags for at spare penge, for det er forbudt. Når man privatiserer, skal det kun være, fordi tingene skal blive meget bedre, og bliver det så også lidt dyrere, gør det ingenting. Efter at man så har sagt det, siger

man, at det her lovforslag ikke betyder nogen ekstra udgifter for kommunerne, overhovedet ikke. Der må vi sige, at hvis argumentet for at gennemføre den her lovgivning er, at kommunerne har brugt deres fuldt ud lovlige ret til at spare penge ved at privatisere veje, så fratager man jo dem den mulighed. Man gør det i hvert fald uendelig meget vanskeligere, og så bliver det jo dyrere for kommunerne. Så det argument holder jo ikke.

Så indfører man oven i købet, og det er det tredje rigtig gode princip i det her lovforslag, et retskrav til borgerne, nemlig et retskrav på, hvornår en vej kan gå fra at være privat til at være offentlig. Det kan så regnes ud, og så er der ikke så meget at komme efter. Det kunne vi også godt tænke os at udvide til at omfatte en lang række områder. I modsætning til hr. Johs. Poulsen, der jo nærer uanet tillid til det kommunale selvstyre, særligt til den kommune, han selv bor i, og hvor han sidder i kommunalbestyrelsen, nærer Enhedslisten dyb skepsis til dem. Kommunalpolitikere gennemfører jo den ene forringelse og nedskæring over for befolkningen efter den anden.

Vi har altså det grundsynspunkt, at det her forslag på mange måder er et rigtig godt forslag udtænkt i Enhedslistens ånd med den lille tilføjelse, at jeg tror, det ville have været den centralistiske del af Enhedslisten, som ville have stået for det. Vi andre gamle hippier er måske stadig tilhængere af, at man godt kan overlade nogle ting til kommunerne selv at bestemme.

Jeg forstår sådan set godt, også på baggrund af fru Henriette Kjærs meget gode, sobre gennemgang af, hvor vigtigt det er med fælles løsninger i vores samfund, at det offentlige skal tage sig af det, der virkelig betyder noget. Det, der er livsnødvendigt, tager det offentlige sig af, og hvis det offentlige så af en eller anden grund ikke skal tage sig af det, skal man i hvert fald sørge for, at de andre sager løftes i fællesskab og i kollektive, solidariske ordninger. Derfor synes jeg, at Enhedslisten måske skulle overveje at sige, at det ikke gør noget, at vi laver et indgreb i det kommunale selvstyre, når det er af så stor vigtighed og er gennemført ud fra en solidarisk, socialistisk tankegang, som det her er. Det synes jeg godt at vi kunne overveje.

Det er oven i købet sådan, at lovforslaget jo moderniserer, og det kan vi godt lide, og forenkler, og det kan vi også godt lide – kommunerne siger godt nok, at det gør det mere indviklet, men vi kender godt de der kommunalpolitikere, og det er bare, fordi de bliver frataget en ret til at genere borgerne, og det er de kede af. Og skulle det her så kunne brede sig til, at man f.eks. kunne genindføre den udmærkede regel, der i sin tid var, når kommunerne ville nedlægge en folkeskole, nemlig at borgerne via en afstemning i skoledistriktet kunne udsætte nedlæggelsen til efter det næste kommunalvalg, ville det jo være genialt.

Så selv om vi ikke synes, at det her måske lige er dér, hvor vores kernevælgere har store problemer, vil vi gerne være med til at løfte en opgave, som er vanskelig og tung for borgerlige kernevælgere, hvis det kan føre til, at vi på den lange bane generelt kan få løftet de her udmærkede solidariske og socialistiske principper ind i lovgivningen.

Kl. 13:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Tak til ordføreren. Transportministeren.

Kl. 13:36

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Først vil jeg sige tak for debatten og så sige, at jeg sådan set er blevet overrasket. Jeg havde jo et langt stykke tid den opfattelse, at det her formentlig var noget, som Folketinget kunne stå sammen om. Da jeg hørte de første indlæg, blev jeg selvfølgelig allerede bragt i tvivl om det, men jeg vil sige, at det sidste indlæg her jo gjorde det helt klart. Altså, tænk, at man fra Folketingets talerstol er i stand til at stå og sende et så klart signal til borgere, der føler sig ramt – nogle æl-

dre mennesker, jeg har modtaget breve fra, skriver, at de er nødt til at flytte derfra, hvor de bor – tænk, at man med så ulidelig lethed næsten kan stå og nedgøre folks synspunkter og problemer, som jeg hørte Enhedslisten gjorde til sidst. Ikke at det overrasker mig, at det parti gør det, men alligevel troede jeg, at man var gået fra det.

Jeg forstår jo godt, hvad det er, man morer sig over, men alligevel vil jeg sige: Skal man ikke en gang imellem, når man bruger landets fornemste talerstol, tænke over, at der er menneskeskæbner bag ved det her? Jeg synes godt, vi kan være uenige, men jeg synes ikke, man behøver at anvende den tone. Men det er jo ligegyldigt. Det skal de folk, der sidder og følger det her, jo selv vurdere. Jeg var bare overrasket. Særlig var jeg overrasket over tonen i det sidste, for jeg synes, det var unødvendigt. Men sådan skal vi hver for sig selv have lov til at komme med vores synspunkter.

Jeg kan også forstå, at vi faktisk nu er i den situation – og det er jo et klart signal at sende ud til befolkningen – at det sådan er lige på kanten, om der er et flertal for det her. Det er jo nok noget overraskende, men det kan jeg forstå. For de partier, som klart har tilkendegivet, at de vil støtte det, er Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Venstre, og da jeg jo er gammel matematiklærer, kan jeg godt lægge tal sammen, så jeg kan godt finde ud af, hvor mange vi er. Derfor bliver det selvfølgelig interessant, om det er sådan – og det vil jeg afsøge – at der er et flertal. Men det har overrasket mig meget, at vi er i den situation, særlig fordi jeg, da jeg kiggede på det her lovforslag, slet ikke havde fantasi til at forestille mig, at vi kunne blive uenige om substansen. At der kunne være nogle ting deri, som vi skulle diskutere, er kun normalt, men at vi var uenige om selve substansen, overrasker mig.

For regeringen har jo med det her lovforslag om private veje ønsket at opnå to ting: for det første at få en lov, som er lettere at forstå for borgerne og lettere at administrere for kommunerne, for det andet at skabe en klarere og bedre retsstilling for de private grundejere på en række konkrete punkter. Det er rigtigt, hvad nogle har sagt, nemlig at den gældende lov om private fællesveje trådte i kraft i 1973, og det er jo ikke så overraskende, at man da godt kan give en lov, der er 37 år gammel, et serviceeftersyn. Det er set før. Det er på en række punkter heller ikke længere en tidssvarende lov, og det skal vi selvfølgelig have lavet om på.

Den nye lov, som der er fremsat forslag om, er mere moderne og vil være lettere at sætte sig ind i for alle parter, og det styrker også retssikkerheden. Samtidig vil loven blive nemmere at administrere for kommunerne, som derved kan spare tid i sagsbehandlingen. Den nye lov vil videreføre den gældende ret der, hvor den fungerer. På en række punkter har det dog været et mål for os i regeringen at præcisere og styrke grundejernes retsstilling.

Et centralt punkt i den forbindelse er reglerne vedrørende kommunernes nedklassificering af offentlige veje. Her har vi i regeringen ønsket at gøre op med, at kommunen overdrager nedslidte veje til grundejerne, som kommunen efterfølgende kan kræve istandsat på grundejernes regning. Det overrasker mig, at vi er så uenige om det i Folketinget. Jeg diskuterer med det her lovforslag jo overhovedet ikke spørgsmålet om, hvorvidt man kan nedklassificere. Nej, det er måden, man gør det på, det er måden, man opfører sig over for hinanden på, jeg er så overrasket over. Det fremgår jo allerede af den lov, der i dag, at når man overdrager veje, skal de overdrages i god og forsvarlig stand. Så det er sådan set ikke mit nye lovforslag, vi diskuterer nu. Nu diskuterer vi i højere grad, om man i grunden skal overholde den lov, der gælder i dag. Det er jeg altså meget overrasket over, for det synes jeg da kun er en ordentlig måde at behandle hinanden på. Det er jo ikke sådan, det er foregået. Jo, sådan er det foregået nogle steder, og andre steder anderledes. Det synes jeg bare vi skulle prøve at tage højde for. Jeg er jo lidt overrasket over, at vi lige pludselig kan komme i en situation, hvor det ikke er sikkert at der er flertal for forslaget.

Lovforslaget indebærer så også, at kommunerne først kan overdrage vejen til grundejerne, 4 år efter at kommunen har varslet sin hensigt om at overdrage vejen. Jeg vil bare minde om, at her kommer vi i en situation, hvor nogle mennesker får en udgift, hvor nogle mennesker skal samle sig i en grundejerforening, eller hvordan de nu vil organisere sig, for at gøre sig klar til at overtage de her udgifter. Jeg kan slet ikke forstå, at man synes, at 4 år kan være lang tid. Jeg kender da masser af mennesker, som vil sige, at de skal have sparet op til det her, så de har en fond at tage fra, når de nu for eftertiden skal asfaltere, vedligeholde, rengøre, feje og stå for snerydning. Det vil de gerne have lov at organisere sig med henblik på og også samle penge sammen til.

Kl. 13:41

Det er da kun en ordentlig måde at behandle hinanden på, synes jeg, at give sig selv og andre den tid, der skal til, for at man så er klar. Og jeg fratager jo ikke kommunerne deres ret til at nedklassificere veje, jeg siger blot, at det skal foregå på en måde, så også de, der skal have dem, kan føle, at det er en ordentlig måde, det foregår på. Og der vil jeg bare sige, at jeg altså virkelig håber, at vi kan blive enige om det – ellers vil det overraske mig.

Så skal kommunerne samtidig via en tilstandsrapport dokumentere, at vejen er i god og forsvarlig stand, når de overdrager ansvaret for vejens vedligeholdelse til de private grundejere. Det er da overraskende, at det skulle være noget, vi kunne blive uenige om, altså at man, når man overdrager noget til andre og gerne vil have andre til at betale de udgifter, man selv har skullet afholde, så laver det på en ordentlig måde, hvor man siger: Nu får vi en rapport, der siger, at tingene er i orden, og hermed overdrager vi den til jer.

Så får grundejerne mulighed for at klage over vurderingen, hvad de jo ikke har i dag. Og jeg har svært ved at se, at vi skulle gøre noget forkert ved at sige til grundejerne: Nu får I en mulighed for at klage over vurderingen af vejens stand. Der er jo mange grundejere, der ikke er i stand til at tage en debat med kommunen om, hvorvidt den vej, de nu overdrages, er i god og forsvarlig stand. Og derfor får de nu muligheden for at kunne klage til Vejdirektoratet, og så sender vi de ypperste og dygtigste folk, vi har, ud for at vurdere det – ikke for at vurdere, om man må nedklassificere den til privat fællesvej, men for at afgøre, om det er sket på et ordentligt grundlag, sådan som det står i loven. Jeg synes, det er den rigtige måde at gøre det på. Og hvis ikke Vejdirektoratet er enige i tilstandsrapportens konklusion, kan de få en uafhængig vurdering af vejens stand. Det synes jeg også er en god måde at gøre det på.

Jeg forsøger at sige her, at jeg jo er positivt indstillet over for ethvert initiativ, der kan styrke grundejernes retsstilling, og jeg vil derfor også under udvalgsbehandlingen være åben over for forslag, der indebærer forbedringer for borgerne. Der er blevet stillet mange forskellige spørgsmål, bl.a. om jeg vil være med til at tage en teknisk gennemgang. Helt klart. Jeg er også blevet spurgt, om jeg vil være med til at se på spørgsmål, der har stor betydning for de enkelte partier. Helt klart. Men jeg er bare nødt til at sige med hensyn til den diskussion, vi har for øjeblikket, hvor det jo er fremgået af pressen, at nogle kommuner har nedklassificeret deres offentlige veje til private fællesveje udelukkende af hensyn til økonomien i kommunen, at det har vi allerede fra Transportministeriets side påtalt over for de enkelte kommuner. Det er ikke sådan, at man efter den gældende ret i dag kan lave en nedklassificering, som først og fremmest er begrundet i økonomi - den skal først og fremmest være begrundet i trafikale hensyn; det er det, der er tanken i det. Og der har vi så været nødt til at sige, at det gør vi så, og i det nye lovforslag præciserer vi det udgangspunkt i lovforslagets § 1.

Jeg må da sige, at jeg selvfølgelig er ked af, at vi ikke i højere grad i debatten her har diskuteret det, lovforslaget handler om, men derimod talt om kommunalreformen, om skoler, om privatisering af sygehuse og overbetaling og sådan noget. Jeg synes, det sender et helt forkert signal til de mennesker, som med rette går op i den her sag, at når vi så skal diskutere det inde i Folketinget, bringer vi alle andre temaer ind end det, som i virkeligheden betyder noget for en lang række danskere. Og der skal jeg bare sige, at alt, hvad jeg har modtaget af post, og også alt, hvad der er foregået udeomkring, når man ellers har fulgt med i, hvad der er blevet debatteret, vidner om, at det her er et stort problem, særlig for de mennesker, der bliver ramt af det.

Der er enkelte, der har sagt, at man ikke giver kommunerne mulighed for at harmonisere. Nej, men altså, nu skal jeg jo ikke vælge for en kommune, hvad den kommune skal gøre, jeg skal bare prøve at fastsætte nogle regler, så det foregår på en ordentlig måde. Men der findes jo også muligheder for at harmonisere ved at sige, at der ingen private fællesveje skal være. Altså, det er, som om hele debatten kun kan gå én vej, nemlig at nu skal alt være private fællesveje. Men hvis man gerne vil harmonisere i en kommune, kan man jo sige: Vi har nogle private fællesveje, og så har vi nogle kommunale veje, og da vi gerne vil ligestille vores borgere, tager vi de private fællesveje tilbage, og så bliver de kommunale veje.

Jeg er lidt overrasket over, at vi her taler, som om de private fællesveje er sådan noget fuldstændig afklaret og definerbart noget. Jeg modtager mails, hvori man fortæller mig, at der ligger institutioner på nogle af de private fællesveje, og jeg vil da tro, at nogle borgere vil have lidt svært ved at forstå, hvorfor det lige er sådan, at man nu har en privat fællesvej, hvor der ligger en kommunal daginstitution. Og jeg har bare sagt, at jeg jo ikke ved alt det her; jeg bliver jo kun oplyst om noget af det. Men jeg synes da, det er fint, at vi går ind og siger til hinanden: Så laver vi nogle spilleregler, så alle kan føle sig dækket ind. Det er også derfor, at der i lovforslaget står, at hvis nogen er i tvivl om, om der på en vej er mere end 50 pct. offentlig trafik, kan man få lov til at få lavet en trafiktælling. Det synes jeg da også kun er rimeligt, så man kan se, om det er mere end 50 pct., der i grunden udgøres af offentlig trafik.

Kl. 13:47

Jeg synes bare, at det her meget mere handler om, at vi finder nogle ordentlige regler at arbejde med hinanden efter om det. Altså, jeg har jo ikke – og det vil man heller ikke kunne genfinde i lovforslaget – nogen steder diskuteret, om jeg vil fratage kommunen ret til at nedklassificere veje, overhovedet ikke, det har man stadig væk ret til efter det her lovforslag. Jeg har bare sagt, at man skal have nogle ordentlige vilkår at gøre det på, så man får en vurdering af vejen, at man skal have en mulighed for at forberede sig på det, og at man også skal have den mulighed, at hvis ikke man er enig i, hvad en kommune, der jo har alle eksperterne, siger med hensyn til en gade eller en vej, ja, så kan man få lov til at klage til Vejdirektoratet, så man dog får en anden oplysning eller afgørelse, som man så kan lægge til grund for den diskussion, man har der.

Så jeg var i grunden en smule ked af det, for jeg synes, at det her nok burde være noget, vi havde kunnet samles om. Jeg havde kunnet forstå det, hvis det havde været et lovforslag, der brød med kommunernes mulighed for at nedklassificere, for det kunne godt have affødt nogle virkelig lange indlæg om kommunernes egenbestemmelse og alt muligt andet. Men det her gælder om at lave nogle spilleregler, så de, der nu skal have nogle store byrder, også føler, at de bliver behandlet ordentligt, inden det sker, og det synes jeg faktisk vi sammen skulle prøve at se om vi ikke kunne lave.

Så jeg håber, at vi i udvalgsbehandlingen, også gerne ved den tekniske gennemgang, alligevel vil kunne finde hinanden, selv om jeg selvfølgelig er noget bekymret, fordi jeg kan høre, at der er så mange, der er imod det, hvilket jo altså har overrasket mig. Men jeg håber, at vi alligevel, når vi skal have både anden- og tredjebehandlet det, kan finde en løsning sammen på det, for det synes jeg faktisk det fortjener.

Kl. 13:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er der et antal korte bemærkninger, og det er først fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:48

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, det er så ærgerligt, at transportministeren åbenbart har et behov for at skabe et parlamentarisk drama. Det er, som om Venstre skal have et parlamentarisk drama *hver* dag. For hvis man har lyttet til den her debat, vil man have hørt, at det meget klart fremgik, at Socialdemokraterne, så vidt jeg har forstået dem, nok vil stemme for lovforslaget.

Jeg roste faktisk lovforslaget og fremhævede nogle udmærkede principper. Jeg sagde, at jeg godt kunne forstå, at transportministeren er lidt vred over, at jeg gerne ser de principper udbredt til andre områder, som jeg synes er mere betydningsfulde. Men jeg har jo ikke med et ord sagt, at jeg ikke ville støtte, at disse udmærkede principper træder i kraft på det her område, heller ikke selv om det primært nok vil være til fordel for nogle kernevælgere i andre partier. Sådan skal det jo ikke være: at rettigheder kun skal forbeholdes ens egne.

Så mit indlæg var sådan set bare om en tilslutning til de udmærkede principper og om, at det synspunkt så jeg gerne bredte sig til andre dele af Venstres politik.

Kl. 13:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:49

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jamen jeg lavede hverken nogen parlamentarisk debat eller noget drama ud af det her, det tror jeg sådan set debatten kan klare selv. Jeg kommenterede bare Enhedslistens ordvalg og -lyd, og det var sådan set det.

Kl. 13:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:49

Per Clausen (EL):

Det er måske ikke så usædvanligt, men jeg synes alligevel, det virker lidt mærkeligt, at ministeren forsøger at give en beskrivelse af diskussionen af det her lovforslag, der handler om, at det nok er lige ved ikke at blive vedtaget. Man ser, hvordan ministeren løber herfra og forsøger at finde den enlige kristendemokrat, der kan redde det, og så kan han måske få lidt omtale igen.

Men realiteten er jo, at det her lovforslag kan vedtages. Det kan godt være, at transportministeren ikke bryder sig om de argumenter, Enhedslisten har for at stemme for, men det betyder vel næppe, at han ikke tæller stemmerne med.

Kl. 13:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:50

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jamen jeg bliver da glad, når Enhedslisten nu begynder at præcisere sit indlæg, jeg havde så bare gerne hørt det blive gjort heroppe fra Folketingets talerstol, for der brugte man jo nogle andre vendinger som »derfor kunne det jo være muligt, at vi skulle overveje, om...« og »muligvis, at...«.

Nu hører jeg klart, at Enhedslisten stemmer for forslaget. Det vil jeg gerne kvittere for.

KL 13:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Johs. Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:50

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Jeg undrede mig nu også en lille smule over optællingen dér i forhold til de ordførerindlæg, der havde været, men jeg forstod udmærket, at ministeren kunne sige det, han sagde, i forhold til mit indlæg, for jeg mener faktisk, at der er noget lidt principielt i det her forslag.

Men jeg var meget glad for, at ministeren i sit indlæg sagde, at der jo er en lov fra 1973, som siger, at det, når man skal overdrage kommuneveje til private fællesveje, faktisk skal være sådan, at de er vedligeholdte og alt muligt andet. Og det mener jeg jo sådan set er det sobre i det her, altså at hvis det her i øvrigt foregår på det lovgivningsgrundlag, der er i dag, så foregår det faktisk på ordentlig vis, og det er jo min pointe med, at man derfor ikke behøver at lave om på tingene.

At der så er nogle ganske enkelte, som måske forsøger at omgå det – og jeg skal ikke sige, hvilket politisk styre de har i de kommuner – bør jo ikke give anledning til, at man så laver lovgivning, som betyder en hel masse nye regler på området, som så omfatter alle andre. Det er der, jeg mener det er et indgreb i forhold til det, der er kommunernes dispositionsret på området.

Så jeg vil egentlig bare rose ministeren for, at han sagde, at vi faktisk allerede i dag har det grundlag, og det er min pointe med, at det her formodentlig er overflødig lovgivning, og det synes jeg ikke der er grund til at man bruger Folketingets tid på.

Kl. 13:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:51

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Ja, vi har et lovgrundlag. Det virker bare ikke, og det er jo klart nok, at det ikke virker, for det er sådan, at borgerne ingen ret har til at klage over det. Altså, man kan undre sig mere over, at det nogen sinde er blevet vedtaget, at når nogle borgere skal overtage en vej, som fra at være en kommunal vej bliver til en privat fællesvej, har de ikke nogen mulighed for at klage. Hvordan vi i det hele taget har besluttet det, ved jeg ikke. Jeg er sådan set ligeglad med, hvilken regering det var, og hvilken partifarve det var, jeg konstaterer bare, at en borger ingen ret har til at sige: Jamen jeg vil da have prøvet, om det er rigtigt med den vej: Er den i den tilstand, som den skal være i?

Jeg kan også godt forstå, at borgerne vil sige: Hvorfor er det ikke præciseret i loven, hvad der forstås ved en god og forsvarlig vej? Så kan man jo som kommune bare selv definere det, hvad der også er sket, og derfor er jeg bare nødt til at sige til hr. Johs. Poulsen: Jo, vi *er* nødt til at gøre den her lov bedre, for den efterlader borgerne uden de rettigheder, og det skal den ikke.

Borgerne skal have en mulighed for at vide, hvordan en god og forsvarlig vej ser ud, så man kan se, hvilke ting der skal være der. Man skal have mulighed for at få det prøvet ved landets øverste myndighed på vejområdet, Vejdirektoratet, og man skal selvfølgelig have mulighed for at kunne danne en forening, hvis det er det, man vil, og spare penge op til at overtage vejen. Jeg sætter overhovedet ikke spørgsmålstegn ved, om en kommune skal have lov til at overdrage den, jeg sætter kun spørgsmålstegn ved, at vi skylder de borgere, der skal overtage den, at det sker på en ordentlig måde og også sådan, at de har mulighed for at forberede sig.

Det er sådan set det, og det håber jeg at hr. Johs. Poulsen vil være enig i, for det er altså en ændring af loven, og det er ikke en ny lov, vi får.

Kl. 13:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 13:53

Johs. Poulsen (RV):

Nu har man jo så at sige ikke givet den anklagede, altså kommunerne, ret meget plads til overhovedet at kunne lave et høringssvar i forhold til det her – det har vi været inde på – og det synes jeg man skal gøre, når man laver ordentlig lovgivning, men lad det nu lige ligge et sekund. Hvis man tager transportministeren på ordet nu og siger, at der er én vigtig grund til at lave det her, nemlig at der ikke er en klageret i den gamle lov, så kunne man måske lave det kompromis, og så tror jeg, at man kunne få hele Folketinget med på, at det så er det, vi laver, altså en mulighed for, at Vejdirektoratet kan bedømme, og en mulighed for at klage, og så har man sådan set tingene på plads.

Det kunne jo være, at vi skulle lave det kompromis uden alt det andet, man har puttet ind i den her lovgivning, og der ville jeg da spørge transportministeren, om han ville overveje, om det så – kan vi sige – kunne være et kompromis, hvis det er den tankegang, man er inde på. Jeg har det jo i øvrigt sådan, at der i et retssamfund er en række steder, hvor der sker ting, hvor der ikke automatisk er klageretter indbygget i alle mulige sammenhænge; der har man jo det helt grundlæggende klagesystem, nemlig at gå til de civile domstole.

Men spørgsmålet er egentlig mest, om det, hvis det kun er det, der set med transportministerens øjne er hovedproblemet, så kunne det være, at vi skulle nøjes med at lave *den* lille justering.

Kl. 13:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:54

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jamen der er ikke noget i det, jeg har sagt, jeg mener er overflødigt i den nye lov. Altså, jeg mener ikke kun, det er et spørgsmål om, at man skal kigge på, hvordan man overdrager vejen. Man skal også kigge på, at de skal have den tid, der skal til, for at forberede sig.

Jeg må nok sige, at jeg, da det først gik op for mig, hvordan det foregik, faktisk var rigtig overrasket. Jeg tænkte ved mig selv: Det kan man da ikke gøre. Man kan da ikke pålægge nogen så store udgifter, uden at man giver dem tid – ikke at de kan undgå det, det er jeg godt klar over at de ikke kan; de får altså den her vej, og den skal de så formentlig have i mange, mange år – og giver dem en mulighed for at forberede sig, altså kunne danne foreninger, kunne sørge for at indbetale penge til en fælles konto, så de har en fond at kunne lave de her ting for. Jamen jeg var helt overrasket og tænkte ved mig selv, at det kan man da ikke. Det forestillede jeg mig slet ikke at man kunne. Det var jo også noget af det, som mange af de breve, jeg fik, beskrev, nemlig hvordan der pludselig kom ekstraregninger dumpende ind i brevkassen, fordi byrådet havde taget en beslutning.

Så derfor mener jeg helt klart, at vi skal gøre de ting, vi her foreslår, for at sikre de mennesker, der skal overtage dem. Og hvis KL har haft 14 dage til høringssvar – så kan man altid sige, at det var bedre, at de havde længere tid, men normalt kan KL ellers nok svare, når de bliver spurgt – synes jeg altså, at det har været en periode, inden for hvilken de godt har kunnet nå det, og de har jo også sendt et høringssvar.

Kl. 13:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jens Christian Lund for en kort bemærkning.

Kl. 13:55

Jens Christian Lund (S):

Jeg plejer altid at rose ministeren, fordi jeg synes, ministeren har en rigtig god performance, når ministeren stiller sig op og taler. Men jeg vil godt sige, at jeg egentlig føler, at ministeren skuffer mig lidt i dag. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at hidse sig så meget op over en debat, hvor i hvert fald mit parti har givet udtryk for en meget positiv holdning til borgernes rettigheder.

Vi har en ting fra høringssvarene, som er kommet meget sent – det er en ting i den beskrivelse, som ministeriet har lavet af høringssvarene – som vi gerne vil have set på. Vi har et spørgsmål om, om det er nødvendigt, at der skal gå 4 år, som vi gerne vil have drøftet med ministeren i stor saglighed. Det undrer også mig, at ministeren egentlig står her og siger, at kommunerne ikke overholder den tidligere lov. Hvis de ikke gør det, skal de vel straffes? Sådan er det vel med alle forbrydere?

Men i hvert fald undrer det mig, at vi skal op på sådan et niveau og hidse hinanden så meget op, når vi egentlig langt hen ad vejen har været positive over for meget af det grundlæggende omkring borgernes rettigheder.

Kl. 13:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:57

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jo, men altså, jeg ved ikke, hvor Socialdemokraternes ordfører har det fra, jeg vil bare sige, at jeg ikke har hidset mig op, jeg har udtrykt min skuffelse, og det er noget helt andet end at blive ophidset. Næh, jeg er bare blevet skuffet, for jeg troede i grunden, at det her forslag i langt højere grad kunne samle Folketinget. Det er vist ikke så overraskende, hvis en minister oplever, at det er sværere at nå en stor, bred opbakning i Folketingssalen, end han troede, at han kan godt blive skuffet. Og det var sådan set bare det, jeg blev her.

Jeg har været politiker så længe, at jeg må sige, at der altså er forskel på, om en ordfører her fra talerstolen siger, at man bakker op om forslaget, men at der vil være nogle ændringer, man er nødt til at få med, for at man til sidst kan sige ja, eller om ordføreren siger, at man først vil afgøre, hvad man mener, ved andenbehandlingen. Jeg er altså bare nødt til at sige: Der er dramaet jo! Vi ved jo godt, hvad det er, når man begynder at sige, at det er ved andenbehandlingen, man vil tage stilling til det.

Så jeg vil bare sige: Jeg har ikke lavet noget drama. Jeg har udtrykt en skuffelse, fordi jeg synes, vi i grunden skulle kunne blive enige om det her – så kan der være nogle småjusteringer hist og her, men vi skulle i substansen kunne være enige. Det synes jeg.

Kl. 13:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jens Christian Lund.

Kl. 13:58

Jens Christian Lund (S):

Ja, jeg må så også sige, at jeg er skuffet over, at ministeren ikke har en forståelse for, at når der er sådan nogle ting, der virkelig betyder noget – kommunalt selvstyre, borgernes rettigheder, høringssvar, bemærkninger til høringssvar, områder som f.eks. hele sommerhusområdet, hvor jeg er helt sikker på at det meste af Folketinget ikke ved, hvad det egentlig er, vi vedtager – vil vi have lov til at forlange en

ordentlig behandling af det, før vi kommer med vores endelige stillingtagen. Det synes jeg – det er måske også, fordi jeg er thybo. Det er noget med de demokratiske spilleregler, og jeg synes, det er fair, og jeg synes, det havde været mere passende, at ministeren havde rost os for at være både positive over for borgerne og positive over for demokratiets spilleregler.

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:59

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jamen det har jo slet ikke noget med nogen demokratiske spilleregler at gøre. Det kører lige efter bogen, sådan som det skal. Der foregår jo masser af de her lovforhandlinger. Altså, jeg har været herinde så mange år, at jeg ved, at det gør der jo.

Jeg er bare nødt til at sige til hr. Jens Christian Lund, at der jo er en forskel på, om man siger, at man vil afgøre det ved andenbehandlingen, eller om man tilkendegiver, at man i grunden, i substansen, er tilhænger af lovforslaget, og at der så kan være nogle ting, man vil have belyst.

Jeg vil da gerne lytte mig frem til, at det, at hr. Jens Christian Lund siger nu, er, at det vil man godt, og så er der nogle ting, man skal have kigget på. Men det er jo klart, at substansen bliver ved med at være den samme, det kan ikke være anderledes, fordi det er hele ideen med forslaget. Det er jo ikke, fordi vi er inde og lave et helt nyt forslag. Vi er inde at sikre nogle borgere nogle rettigheder. Og der er jeg bare nødt til at sige, at den substans er vi altså nødt til være enige om, for det er det, det står og falder med.

Deri indgår også de 4 år, fordi vi simpelt hen ikke synes, det er rimeligt, at folk ikke skal have tid til både at kunne danne en forening og at sætte penge hen til, at man får sådan en udgift. Men jeg lytter gerne, og jeg plejer også altid at komme i udvalget – det gør jeg også gerne her – og skulle det medføre, at vi sammen kommer til at stemme for det, vil det glæde mig.

Kl. 14:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:00

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 26. november 2010, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 14:00).